

Kovuşturması biten 1711 öğretmen görevden alındı

10 994 öğretmenin işine son veriliyor

INTERNATIONAL
Herald Tribune
Published with The New York Times and The Washington Post

26 ARALIK 1979

"Demirel'e meydan okunuyor"

● International Herald Tribune gazetesinin 26 Aralık 1979 tarihli sayısında Türkiye'deki protesto olaylarında ölü sayısının 11'e yükseldiği bildirildi.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Paris'te İngilizce olarak yayınlanan International Herald Tribune gazetesinin 26 Aralık 1979 tarihli sayısında, Kahramanmaraş olaylarının birinci yılı dolayısıyla yapılan Türkiye çapındaki protesto gösterilerine değinildi. Herald Tribune gazetesi bu yayın protesto gösterilerini Demirel hükümetine karşı yapılan ilk önemli meydan okuma olarak niteledi. Herald

Tribune'un bu konuya ilişkin haberi şöyle: Türkiye'nin iki önemli kentinde yaşanan şiddet olaylarında, solcu göstericilerin yaptığı gösteriler sırasında ölenlerin sayısı onbire yükseldi. Polis yetkililerinin verdiği bilgilere göre Ankara ve İstanbul'da 4850 kişi tutuklandı. Sağcı Milliyetçi Hareket Partisinin yerel örgütlerinden birinin yönetim kuruluunda bulunan bir kişi öldürüldü. İstanbul'da dükkânı bombalanan biri öldü.

İktidardaki Adalet Partisi milletvekillerinden ikisinin evleri bombalandı. Bunlardan biri eski bir bakandı... Son iki gün içindeki şiddet olayları 12 Kasım'da görev başına gelen Süleyman Demirel Hükümetine karşı yapılan ilk önemli meydan okuma olarak yorumlandı. Göstericiler dün MHP yönetimindeki gençlik örgütlerine bir dizi bomba attılar. Dün kent merkezi (Devamı 7. Sayfada)

Kahramanmaraş katliamını protesto eden öğretmenler görevlerinden alınıyor... Fotoğrafta, katliamı kınamak için Fatsa'da yapılan eylemlerden biri görülmektedir

Aydın'da bir devrimci öğretmen öldürüldü

HABER MERKEZİ
Karaman ilçeğine bağlı Dikmen köyünde Abidin Kavurmacı adlı ilköğretim öğretmeni, ağzına kurşun sıkılarak öldürüldü.

Jandarma Alay Komutanlığından alınan bilgiye göre Abidin Kavurmacı'nın kalmakta olduğu öğretmen lojmanına giren kimlikleri belirlenemeyen kişiler kendisini uykudan kaldırmak için kapı önüne çıkardıkları sonra tabanca namlusunu ağızlarına sokarak ateş ettiler. Öğretmen Abidin Kavurmacı olay yerinde öldü. Saldırganların öğretmenin evi önündeki otobüs binası ile yakından sonrakı kavgaları bildirildi.

İSTANBUL-K.Maraş katliamını ve TOB-DEK'in kapatılmasını protesto eden 500 kişilik bir grup devrimci dün saat 18:30'da Çemberlitaş'ta "Kor-san gösterisi" yaptılar.

KURTULUŞTA BİR KAHVE TARANDI
Emniyet yetkililerinin verdiği bilgiye göre dün

Engin Orbey görevinden alındı

ANKARA (A.A.)
Devlet Tiyatroları Genel Müdürü Engin Orbey bu görevinden alınmıştır. Orbey'den boşalan devlet tiyatroları Genel Müdürlüğüne eski Genel Müdür Cüneyt Gökçer atanmıştır. Anadalo Ajansı muha birinin edindiği bilgiye göre, bu konudaki kararname bugün Cumhurbaşkanınca onaylanmıştır.

Hafizullah Amin'in darbeyle devrilmek idam edildiği Afganistan'daki Müslüman gerillalar...

Afganistan başkanı idam edildi

ALTI YILDA DÖRT DARBE

Afganistan'da monarşiye son verildiğinden bu yana dört, son iki yılda ise üç darbe gerçekleştirildi. 1973'te Monarşi rejimi Prens Muhammed Davut tarafından yıkılmış, 1978'de Davut Nur Muhammed Taraki tarafından yapılan askeri bir darbe ile iktidardan uzaklaştırılmıştı. 1979 Eylülünde ise Hafizullah Amin, yeni bir darbeyle Taraki'yi devrerek, devlet başkanı olmuştu. Afganistan'ın yeni devlet başkanı Karmel ise, Afgan Komünist Partisinin kurucu üyelerinden biridir. Karmel, ülkede Sovyet yanlısı olmağa tanınmaktadır. Karmel, iktidarı ele geçirdi. (Devamı 7. Sayfada)

Afganistan'da Hafizullah Amin bir darbeyle devrilmek idam edildi. Muhammed Taraki Rejimi'nin Başbakan yardımcısı Babrak Karmel tarafından gerçekleştirilen darbe, bu ülkede 6 yıl içinde yapılan dördüncü darbedir. Darbenin gerçekleştirilmesinden hemen sonra, eski devlet başkanı Amin, devrim mahkemesi huzuruna çıkarıldı ve "Afgan halkına karşı işlediği suçlardan dolayı" suçlu bulunarak idam edildi. Karmel, Kabil radyosundan yayınlanan mesajda, "Halka demokratik hakların verilmesi, tüm siyasi tutukluların salıverilmesi ve işsizlere olanakların sağlanması" konularında vaatlerde bulundu. Karmel aynı açıklamada, "Tek partinin başkanlığında kurulacak yeni hükümette, tüm ilerici güçlere yer verileceğini" açıkladı. (Devamı 7. Sayfada)

ANKARA (DEMOKRAT)

Milli Eğitim Bakanlığı dün yaptığı açıklamada Kahramanmaraş olaylarının yıldönümünde protesto gösterilerine katılan öğretmenlerden soruşturması biten 1711'inin işten el çektiğini açıkladı. Bakanlık yaptığı açıklamada 55 ilde sürdürü-

(Devamı 7. Sayfada)

Emniyet'te ölü bulunan memur için Hacettepeliler direnişe geçti

ANKARA (DEMOKRAT)
Kahramanmaraş katliamını protesto eden emniyet memurlarının pazartesi günü gözaltına alınan Hacettepe Üniversitesi Hastanesi memurlarından Hüseyin Karakaş'ın Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde ölmesinden sonra, hastane personeli direnişe geçti. Öte yandan Hüseyin Karakaş'ın ölümü üzerine doktorlar

ABD İran'a "Ekonomik yaptırım"ın veto edilmeyeceğini ümit ediyor

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER (AA)

İran'a sınırlı fakat etkili bir ekonomik yaptırımın Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde onaylanacağı Amerikan yetkilileri tarafından ümit ediliyor.

Oylama sırasında İran'da Sovyetler Birliği'nin de bulunacağı bir sipariş veto hakkını kullanmayacağı iyi haber alan kaynaklar tarafından açıklanmıştır.

Bu arada Amerika Birleşik Devletleri bazı konsey üyelerine istekleri ile ilgili bir karar tasarısı dağıtmıştır. Tasarıda yer alan istekler şöyledir: "Amerika Birleşik Devletleri'nin İran'daki büyükelçiliğinde çalışan görevlilerin bir an önce serbest bırakılması." (Devamı 7. Sayfada)

Faşistler Eğitim Fakültesinde devrimcilere saldırdı

ANKARA (Demokrat)

Ankara Üniversitesi'ne bağlı Eğitim Fakültesi'nde dün bir grup faşist, devrimciler tarafından püskürtüldü. Okulda bulunan öğrenci kuvvetleri olayı müdahale etti. Saldırganlardan ancak 21'i gözaltına alınırken, saldırıya uğrayan öğrencilerden 37'sinin gözaltına alındığı öğrenildi. Bu durum öğrenciler ve öğretmenler tarafından tepkiyle karşılandı. Olaydan sonra fakülte yönetim kurulu toplanarak okulu bir gün tatil etti.

İşçilerin anti-demokratik uygulamalarına karşı çıkarak direnişe geçen AEG-ETİ işçileri "Bizim hepimiz için, hepimiz birimiz için" diyorlar.

İşçi temsilcisini işten atmışlardı

Gebze'de AEG-ETİ direnişi 7.gününde

GEBZE (ÖZEL)

Gebze, Ankara Asfaltı üzerinde kurulu AEG-ETİ işyerinde işçiler işçi temsilcisinin işverence işten atılması üzerine geçtiğimiz pazartesi günü fabrikada çalışan 650 işçinin başlattığı direnişin sürdürüldüğü öğrenildi. İşçi yavaşlatacak ve zaman zaman fabrika önünde topluca gösteri yapacak direnişlerini sürdüren işçiler, baştemsilci yeniden işe alınca-yakadur eylemlerini sürdürmekte kararlı olduklarını belirttiler.

AEG-ETİ işçileri işyerinde örgütlü bulunan bağımsız Otomobil-İş'ten dört ay önce istifade ederek Devrimci Metal-İş Sendikasına geçmişlerdi. İşçileri sendika değiştirmesinden rahat-

(Devamı 7. Sayfada)

CİBALI DİRENİŞİ
TÜTÜN TOZU VE FAŞİZM

Arkadan vurdular üçünü de

Kerim DOĞRU

Önce Muammer Karan'ı vurdular. Evine giderken, arkadan... Sonra Hamit Akaydın'ı vurdular. Evine giderken, arkadan... En son, Sebahattin Çakmak'ı vurdular. İşine giderken, arkadan... Üçü de emekçi... Tütün işçisi... Tekel işçisi... Muammer'le Hamit'i Cevizli'de düşürdüler, Sebahattin'i de Cibali'de. Arkadan vurdular üçünü de. Öldürülenleri kimse görmedi... Kimse görmedi öldürülenleri... Evet, görmedi kimse öldürülenleri... (Devamı 7. Sayfada)

Direnisteki Tekel işçilerinin yasal haklarını veren müdür görevden alındı

HABER MERKEZİ
Tekel Ambalaj Fabrikası Genel Müdürü Halit Deringör, fabrikada direniş yapan işçilerin verdiği yasal haklarını verdiği için bakanlık emriyle görevinden alındı. Bu fabrikada direnişteki diğer Tekel işyerlerinden farklı olarak, işçilere 1979 yılına ait son ikramiyelerin, yakacak yardımlarının ödendiği, yemek verildiği ve kaloriferlerin yakıldığı belirtildi. Bu yasal hakların Tekel Ambalaj Fabrikası di-

Challenge to Demirel Seen Violence in Turkey Raises Deaths to 11

From Agency Dispatches
ANKARA, Dec. 25 — Scattered violence erupted in Turkey's two major cities today, raising to 11 the death toll in two days of leftist demonstrations. Police authorities said that a total of 4850 persons were arrested in Ankara and İstanbul since the violence erupted early yesterday to mark the first anniversary of the violent sectarian clashes in the town of Kahramanmaraş. Two more persons died today. A member of the provincial executive of the rightist National Movement Party was killed, reportedly by unidentified gunmen, and a shopkeeper died in İstanbul when his shop was bombed and sprayed with bullets. The home of two deputies of the ruling Justice Party, one a former government minister, was attacked by bombs but the occupants escaped unhurt. Yesterday, at least nine persons

EKMEK FİYATI DA ARTACAK

Altından sonra en hızlı fiyat artışı buğdayda

Ülkemizin hububat ambarı sayılan Konya'da Buğday fiyatları Altın gibi yükselmeye devam ediyor. Melez buğdayın 775 kuruştan işlem görürken bugüne kadar buğdayda görülen en üst düzeye ulaştığı bildirildi. Bu gelişme ekmecek ve tüm unlu ürünlerin fiyatlarında da artışlara neden olacak. Konya Ticaret Odası'ndan edinilen bilgiye göre, son bir hafta içinde, makarnalık sert buğdayın 702, karışık sert buğdayın 615, beyaz ziraat buğdayının, 640, kırmızı ziraat buğdayının 660, kırıncı 700, bolalın 668, yemlik buğdayın 590, arpanın 496, yulafın 635 kuruştan işlem görüldüğü belirtildi. Buğday fiyatlarındaki bu hızlı artışın önümüzdeki günlerde ekmecek fiyatlarına da yansıtacağı görülmekte. Gerekli alımlar yapılamadığı için Toprak Mahsulleri Ofisi'nde yeterli buğday stokunun olmaması nedeniyle, buğ-

Altın 515,5 dolara yükseldi ABD'de iktisadi yaşam yeniden durgunlaşıyor

Amerikalı uzmanlara göre, ABD'de iktisadi yaşamın bu kıyıda yeniden durgunluk içine girmesi bekleniyor. ABD'nin en büyük bankalarından City-Bank 1979 yılı aralık ayına ilişkin açıklamasında şunları belirtti: Eldeki bütün kanıtlar yeni bir iktisadi durgunluğa işaret etmektedir. (Devamı 7. Sayfada)

AKLA
KARA

Geçenlerde (2 Aralık 1979) AP sözcüsü Son Havadis Gazetesinde, bir köşe yazarı "Anarşizmin kökünde kimler vardır?... sayıp dökeyim mi?" diye başladığı yazısında; Türkiye Yazarlar Sendikası'nı (TYS) "Hepsi de amaçlarından sapmıştır ve kanuna karşı hile ile yaşayan birer Marksist örgüt olmuşlardır Türk milletinin karşısında..." biçiminde tanımladığı "anarşi kaynağı örgütler listesi"nin başına oturttu.

Arkaşası tanırız. Deney sahibi bir gazetecidir. Zekidir. Cepte üç beş kurşun bulabilmenin, evdeki çocukla sıcak bir aş sağlayabilmenin, ev kirasını denkleştirebilmenin karşılığının zaman zaman vicdan ve inanç satmak, gerçekleri saptırmak yoluyla ödetildiği gazetecilik alanında az geçim sıkıntısı çekmedi. Bugünlerde rahatlamış görünüyor. Neyse bu onun sorunu.

Dostumuz, gücünü üyelerinin sayısal kabarcıklığı yerine salt ellerindeki kalemlerden alan TYS'nin anarşinin kökünde yer almayacağını bilmez mi? İnanın, domuzuna bilir.

Ama ülkeyi, Anayasa değişiklikleri, DGM'ler, olağanüstü haller yasaları ile, kendi çıkarıcı düzenlerinin dikensiz ve sessiz gül bahçesi haline getirip, yönetmenin bir yolu da TYS gibi kuruluşları kamuoyu önünde karalamaktan geçer.

Çünkü TYS; halkı canından bezdirerek, kargaşadan yıldırarak, korku içinde yaşatarak -can ve mal güvenliğini, huzurunu korumak endişesi ile- giderek teslimiyetçi bir "güçlü iktidar" düşüncesine yaklaştırmak amacıyla güden gerçek anarşi odakları

Çifte
kumrular

karşısındaki önemli engellerden biridir.

Bu tür "önemli engeller" daha dolaylı saldırılara da uğrar. Başka bir deyimle Son Havadis'teki kin kabakça ortaya attığını, bir başkası tıllıca önmüze sürer: Örneğin, 25 Aralık tarihli Günaydın gazetesinde yer alan "yazarların silahlanmaları" başlıklı köşe yazısı. Yazar, TYS'nin Genel Başkanı Aziz Nesin'in, sendika ikinci Başkanı Demirtaş Ceyhun'a yöneltilen ölüm tehditlerini kamuoyuna duyurmak amacıyla yaptığı basın toplantısında, basına dağıtılan bildirinin satırları arasında, ölümle tehdit edilen bazı üye yazarların "güvenlik kuvvetlerine güvenmedikleri için canlarını kendi güçleri ile korumak yollarını aradıkları" cümlesini çekip almış. Ve, boş şapkaдан güvercin uçuran değme hokkabazları kışkırtarak bir el çabukluğu ile, bu cümleden söz konusu yazarların "silahlandıkları" sonucunu çıkarmış. Üstelik, güvenlik kuvvetlerine güvenme noktasını çok acı ve tehlikeli" bulmuş. Bu arada, "Bakkallar ve İşçileri" ve öteki meslek gruplarının aynı nedenlerle silahlanmalarına doğu-

racığı sakıncalar aklına gelmiş... falan filan... Yazı, "Aziz Nesin'in son demeci üzerinde yeniden düşünmesi gerektiği" vurgulanarak bitiyor.

Şimdi Basın Bildirisinde sayın yazarı bunca endişelendiren cümlelerin de yer aldığı bölüme bakalım: "...Biz elbet, gerici güçlerin Demirtaş'ı öldürmemesi için önlemler aldık, alıyoruz ve alacağız. Gerekli yerlere de başvurduk: Sıkıyönetim Komutanlığına, İstanbul Valiliğine ve İstanbul Emniyet Müdürlüğüne. Günümüzde öldürülme korkusu altında o denli çok yurttaşımız var ki, güvenlik kuvvetleri de ne yapacaklarını, nasıl önlem alacaklarını bilememekte ve bunu bize söylemektedirler. Yani faşizmin istediği yere hızla gelmektedir. Bugün Üniversite Öğretim Üyesi Gencay Gürsoy'da, Doktor Erdal Atabek'te sürekli öldürülme tehlikesi altında yaşamaktadırlar. Üyemiz Uğur Mumcu, Halit Çelenk, ve adlarını açıklamak istemediğimiz en az onbeş üyemiz güvenlik kuvvetlerine güvenemedikleri için, canlarını kendi güçleriyle koruma yollarını aramaktadırlar. Ama sorun tek kişilerin, bireylerin sorunu değildir..."

Bilmeyiz fazla söze gerek var mı?

Aslında bu "dedim-dedin" konularını yazmakta, okumakta can sıkıcı. Zaten ayrıntılar akılda da kalmaz. Onlar da bunu bildiklerinden mantıksal ve inandırıcı olmak zahmetine pek katlanmazlar. Ortalıkta, bu tür yazılardan arda kalabilecek "Türkiye Yazarlar Sendikası anarşi kaynağı örgüt..." Yazarlar silahlanıyor..." yollu sözler dolarsın yeter.

"Göbels"inkiler de böyle yaparlardı.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

29 ARALIK

1966 - GERİCİ VE FAŞİSTLERİN TMTF'YE SALDIRISI

TMTF binasını son kongrede seçilen yasal yönetim kurulunun elinden almak için, (mahkeme kararını da bahane ederek) polise işbirliği yapan gericiler ve faşistler TMTF'li gençlere saldırıya. Polise ve faşistlere karşı direnen öğrencilerin bir kısmı bina dışında toplanıp "dağ başını duman alması" marşını söylemeye başladı.

Atatürk'ün Bursa nutkunu okuyan bir öğrenciyi polis ve gerici gruplar kovaladı. Saldırıya karşı koyan ileri öğrencilerden, yedisi karakola götürüldü.

1967 - ANTI-EMPERYALİST GENÇLİK EYLEMİ

İzmir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi öğrencileri tarafından Amerika ve NATO aleyhine açılan kampanyaya şehrin çeşitli semtlerinde asılan afişlerle devanı edildi.

1969 GAMAKTA SALDIRIYA KARŞI İŞÇİ DİRENİŞİ

İstanbul-Topkapı Maltepe'deki Gamak Elektrik motorları Yapım fabrikasında işten çıkarılan 300'e yakın işçi ücretlerini alamayınca fabrikayı işgal etti. Çok sayıda polis işçilerin işgalini kırmaya çalışınca çatışma çıktı. 21 polis, 7 işçi yaralandı. Ücretlerini alamayan işçilerle polis arasında çıkan çatışmada, Şerif Aygün

adında bir işçi göğsünden aldığı kurşun yarası ile öldü.

Yaralanan 7 işçinin tümünün polisin açtığı ateş sonucu yaralandığı doktor raporları ile tespit edildi. Bu arada polisin açtığı ateşe işçilerin direnmesi sonucu 21 toplam polisi çeşitli yerlerden yaralandı.

Mezarlardan çıktılar
Bayram benim neyime
Çekip Şerif'i vurdular.
Kanlar damlar yüreğime

İşte Şerif şehit oldu
Bayram benim neyime
Patronların gönlü oldu
Kan damlar yüreğime

Bitsin artık kara zulüm
Bayram benim neyime
Hep bızemizi ölüm
Kan damlar yüreğime

Hep ezilip duruyoruz
Bayram benim neyime
İktidara yürüyoruz
Gül damlar yüreğime

Yüksel ve Hamdi Gangam'a ait olan "Gamak" fabrikasındaki olaylar. İşçiler olarak Maden-İş Sendikası II. Bölge Temsilcisi Ergün Erdem, basın toplantısında 504'ü üyeleri olmak üzere fabrikada 514 işçinin çalıştığı, işverenin iki aydan bu yana maddede olmadığı gerekçesiyle 350'ye yakın işçiyi çalıştırmayarak yarı yarıya işlerini kaybetmelerini söyledi ve sözlerini şöyle sürdürdü: "22 aralıkta işinden dönen işçiler fabrikaya içine toplanıp polisi yerleşik bir şekilde gördüler ve polis tarafından dağıtılan bildirilerde 124 işçinin işten el çektiğini öğrendik. Ayrıca hem işten el çektilerine hem de diğerlerine 15 gün yevmiyeleri verilmemişti. O gün olay çıkmaması için işçiler sendika tarafından dağıtıldı. Sendika olarak, resmi temaslara başladık, vali dahil tüm diğer ilgililere yapılan görüşmeler sonuç vermedi. İşverenin işçileri maaşlarını almak için fabrikaya davet etti, ancak fabri-

kaya giden işçiler polise karşılaştılar. Polis ateş açınca çatışma başladı. "Bize olay mutlu bir azınlığın işçileri reva gördüğü bir zulümdür." İstanbul valisi Vefa Poyraz, olayda komünist tahrir olduğunu söyledi; Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Vekili Hilmi Güner yayınladığı bildiride, işçi-polis çatışması diye bir şey olmadığını, haklarını almayla giden işçilerin polisin öldürmek kastıyla ateş açtığını bahsedimekte ve gelebilecek olaylar hakkında önceden uyarıldığını haldede konuyla ilgilenmeyen Vali, Emniyet Müdürü işçilerin silah kullandığı diyerek yalva söylüyorlar. Bunun bunların hesabı bir gün kendilerinden sorulacaktır denilmektedir. O yandan, Teknik Üniversite Öğrenci Birliği ve Maçka Mimarlık Mühendislik Fakültesi Öğrenci Birlikleri, "polis en küçük fırsatta vatanşası öldürmek kastıyla kurşunlanmaktadır" diyerek fakültelerinde bir günlük boykot yaptılar.

1970 - ÖĞRENCİ BOYKOT VE DİRENİŞLERİ YURT ÇAPINDA YAYILDI.

Karadeniz Teknik Üniversitesinde faşistlerle devrimciler arasında rekortörük binası önünde çıkan çatışmada üç öğrenci başından taşı yaralandı. 150 kadar öğrencinin karşılaştığı çatışmayı güvenlik kuvvetleri süngü takarak önledi.

Ege Üniversitesi öğrencileri düzenledikleri forumda Ankara'da meydana gelen olaylar sırasında iki devrimci öğrencinin öldürülmesini protesto amacıyla pazartesi gününe kadar boykot kararı aldıklarını açıkladılar.

1977 - HAYRİ KIRAZ

Gaziantep'in Nizip ilçesinde öldürülen faşist bir lise müdürünün cenazesinin alınması sırasında kahveye giren CHP'li Belediye Zabıta memuru Hayri Kiraz faşistlerce katledildi. Bu arada İnönü caddesinde trafiği kesen faşistler arabasını aramak istedikleri bir sürücüyü dövmek isteyince olay çıktı. Sürücü kendini savununca bir faşist kolundan yaralandı.

1978 - İSMAIL NİSOĞLU

İstanbul Şehremini'de faşistlerce öldürülen kişinin CHP Cambazıye Mahallesi parti görevlisi olan 65 yaşındaki İsmail Nisoğlu olduğu saptandı.

GÜNÜN YAZISI

"Yetkili"
gerçeklik

MURAT BELGE

Geçtiğimiz hafta bir bakanlığın faşist grup tarafından basılması yeterince sarımsı bir olaydı. Ama olayı izleyen gelişmeler daha da sarımsı oldu. İlk, ilgili bakan, baskını yapanların solu olduklarını ileri sürdü. Bu sözler, olayı basından çok değişik bir biçimde öğrenmiş olan kimseleri şaşkınlığa düşürürken, aynı zamanda sıkıyönetim de bir bildiri yayımlayarak gelenlerin sağcı olduklarını ve içindeki solcuları dövmeye çalıştıklarını duyurdu. Bakanla sıkıyönetim arasındaki bu çelişki başka ülkelerde benzerine kolay rastlanmayacak bir skandal, olaya başbakanın müdahalesi vahameti büsbütün artırdı. Başbakan, bakanın sözünü tekrarlıyor, sıkıyönetim bildirisiyle çelişkiyi sorunlara ise, "bu onları arandaki bir sorundur" gibi bir cevap veriyordu. Olayın, "hükümetin tarafız olmasın", faşistlere yakayı kaptırması gibi ilk anda gözde çarpan belirin yanlarını ötesinde, iki önemli yanı olduğunu sanıyorum.

Birincisi, bugünkü hükümetin ve onun temsil ettiği ya da etmeye çalıştığı kesimlerin "gerçeklik" anlayışlarıdır. "Gerçek, benim işime gelen şeydir" diye özetleyebiliriz bu anlayışı. Böyle bir "gerçeklik" anlayışının yanlışlığı, akademiğin bir düzeyde teşhir etmek kolay, ama kolay oldu-ğu kadar da yararlı bir şey. Çünkü Bakanlığın kendi istediklerine işgal ettiren Demirel, bu görece basit çarpıtmayı yaparak, aslında ideolojinin ve politik hayatın yüzüydüğü özüde yer almış bir temel çarpıtmaya yaslanıyor. Demirel, göz çıkaran Maraş olaylarından sonra da, "Bana milliyetçiler suç işledi dedirtmezsiniz" diye konuşmamış mıydı? Ama hep bunları söyleyerek, ara seçimlerinde en yüksek oyu da alamamış mıydı? Şu halde Demirel, kamuoyuna Türkiye'nin sorunları karşısında kendi önerdiği çözüm alternatifini şöyle özetlemiştir: "Ben bu sorunları, solu ezerek çözeceğim." Onun uzun vadeli gerçekliği budur. Böyle olunca, bir bakanlığa yapılan baskın gibi kısa vadeli bir olay da bu uzun vadeli gerçekliğe uymak zorundadır. Bu anlayışa göre, "gerçeklik" olarak ileri sürülen bir iddianın nesnellığı, olayın kendi belirleyicileri arasında değil, kurumsal hiyerarşide belirir. "Gerçeklik", yetkili kişinin ağzından çıkardır (Demirel'in döngüsel mantığına göre, zaten "yetkili" de, "gerçekliği bilen" kişidir). Gerçekliği bilen bu yetkililer, biz sıradan insanlara neyi yapmamız, neye inanmamız gerektiğini söylerler. Onlarla bizim aramızdaki işbirliğimiz, bu ve işler böyle yürüdükçe "düzen" işliyor demektir. Kurumsal yetkililer, ayrıca bilmem doğrusunu, sanatın işi bilmekle yükümlüdürler; biz de onlara inanmakla. Şüphesiz böyle bir süreç yalnızca soyut bir "kurumsal hiyerarşi" ile yürümez. Şu şekilde tanımlanmış "gerçeklik" kabul ettirilmesinin üstü örtülü koşulu, kaba kuvvettir. Ancak, o "örtülü" koşulun örtüsünün kalkması pek de güç bir iş değildir.

Dünyanın başka yerlerini bir yana bırakalım, Türkiye'de "gerçeklik" böyle anlaşılmasını savunan şüphesiz ki yalnız Demirel değildir. Bu "kurumsal" gerçekliğin türüsüne alışık yilardır. "Yetkili gerçek" yetkisizinden ayırmasını hepimiz öğrendik. Ama bugün, durum daha ciddi. Bugünkü hükümet, bütün ısratıyla, gerçek anlayışının bu türüsünü toplumun tümüne empoze etmeye çalışıyor. Türkiye, bundan sonra böyle bir gerçeklikle yaşamak isteyip istemediği konusundaki kesin cevabını belki de bu hükümetin hükümet etme süresi içinde verecek.

Buraya kadar anlatmaya çalıştığım gerçeklik anlayışı ve kabul ettirilme biçimi, özünde, bütün dünyada egemen sınıfın utopyasıdır. Bu utopyanın belirleyici özelliği, tüm gerçekliğin, egemen sınıf ideolojisi içinde varolduğu inancıdır. Egemen sınıflar, hayatın, kendi ideolojilerinde hesabı verilemeyecek bir biçimde yürümüne dayanamazlar. Ne var ki hayat, hiçbir ideolojide sığmayacak bir şekilde yürümektedir ve egemen sınıfların toplum üzerindeki egemenlikleri ne kadar güçlü olursa olsun, hayata egemen olamazlar. İşte bu çelişkinin dinamizmidir, dünyadaki toplumlar çeşitli biçimlerde evrimleşmiş ve ıleri saydığımız ülkelerde egemen sınıflar, kendilerinininkine aykırı gerçekliklerin toplumdaki varolabilmesine bir ölçüde göz yummuşlardır.

Değinmek istediğim ikinci konu bu noktada ortaya çıkıyor. Bakanlık işgali olayı üstüne Demirel'in beyanatında, henüz gideremediği, can akıcı bir pürüz var: sıkıyönetim bildirisi. Türkiye'deki değişik anlamda bir gerçekliğin varolmasının garantisi sıkıyönetimdir demek istemiyorum elbette. Söz konusu olayla ortaya çı-

(Devamı 7. Sayfada)

TÜM-DER Genel Başkanı Nizamettin BARİŞ

FORUM

DGM
SORUŞTURMASI"DGM'lerin çıkmaması için
üzerimize düşeni yapacağız"

Demirel Hükümeti'nin DGM'leri yeniden gündeme getirmesi üzerine görüşlerini aldığımız kitle örgütlerinden biri de TÜM-DER Genel Başkanı Nizamettin Barış sorularımıza yanıtlarken, ülkedeki buhranın yükünün emekçilere yüklenmek istendiğini, bunu yapabilmek için de anti-demokratik uygulamalara başvurulduğunu söyledi.

Barış, DGM'lerin çıkarılma amacı konusundaki

görüşlerini açıklarken, "Egemen güçlerin etkinliğini daha pekiştirmek, açık faşizme geçidi sağlamak ve tüm demokrat ve sosyalist kişi ile kuruluşlara hayat hakkı tanınamak istiyorlar." dedi. DGM'lerde direktmenin, taşımazdan kaynaklanan yönetim istemlerinin sonucu olduğunu belirten Tüm-Der Genel Başkanı sorularımıza şöyle yanıtladı:

DEMOKRAT

DGM'ler yeniden gündeme geldi. Başbakan Demirel, "DGM'ler ile şiddet olaylarının önleneciği" görüşünü savunuyor ve bu konuda kamuoyu oluşturunuz. DGM'lerin kurulmasının amacı sizce neye yöneliktir?

DGM'lerin kurulma şansı nedir, kurulursa uygulamadaki başarı oranı ne olur?

NİZAMETTİN BARİŞ:

"Devlet Güvenlik Mahkemeleri yeniden gündeme gelmedi. CHP ağırlıklı hükümet tarafından da gündeme getirilmek için çalışmalar yapıldı. DGM'leri ile amaçlanan şiddet olaylarını önlemek değildir. Türkiye'de kınalı olan hak ve demokratik hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaktır. Ülkemiz emperyalist kapitalist ağı ilişkileri içindedir. Sistem gereği olarak kaçınılmazdır. Burjuva hükümetleri bir yandan buhranın yükünü işçi ve emekçilere yüklemeye çalışırken, diğer yandan da sömür sisteminin yol açtığı açmazları" Yasalar yeterli değil" diyerek, mazeret uydurarak daha da anti-demokratik uygulamalara basvurnak istemektedirler. Bugün ülkemizde şiddet olaylarının kaynaklandığı yer, büyük burjuvazinin ekonomik ve politik istemlerinden kaynaklanmaktadır. Burjuvazi yandan bu istemlerini haklı gösterecek her türlü devlet olanaklarından yararlanırken, diğer taraftan da faşist odakları besleyerek, faşist terörü ortaya sürmektedir. Şiddet olaylarının temeli budur. Şiddet olaylarını sağ-sol çatışması şeklinde göstermek ile amaçlanan demokratik ve sosyalist güçleri susturmaktır. Şiddetin bugün görünürdeki kaynağı ve bataklığı sıkıyönetim mahkemeleri tarafından da açıkça ortaya konulmuştur.

12 Mart'ta burjuvazinin açık isteği olan faşizme geçiş kitlelerin ka-

rarlı karşı çıkışı ile sonuca varılmadı. 1 ve 2. MC dönemlerinde de aynı arzu gerçekleşemedi. Bu, kez demokratik ve sol kitlelerin desteğini alan CHP ağırlıklı hükümet eli ile gündeme getirildi.

Şimdi yeniden DGM'lerin devamı olan AP ağırlıklı hükümet eli ile CHP'yi de köşeye sıkıştırarak çıkartılmak istenmektedir. Bununla da kamuoyu oluşturma yoluna gidilmektedir. Ülkemizde can güvenliği ve

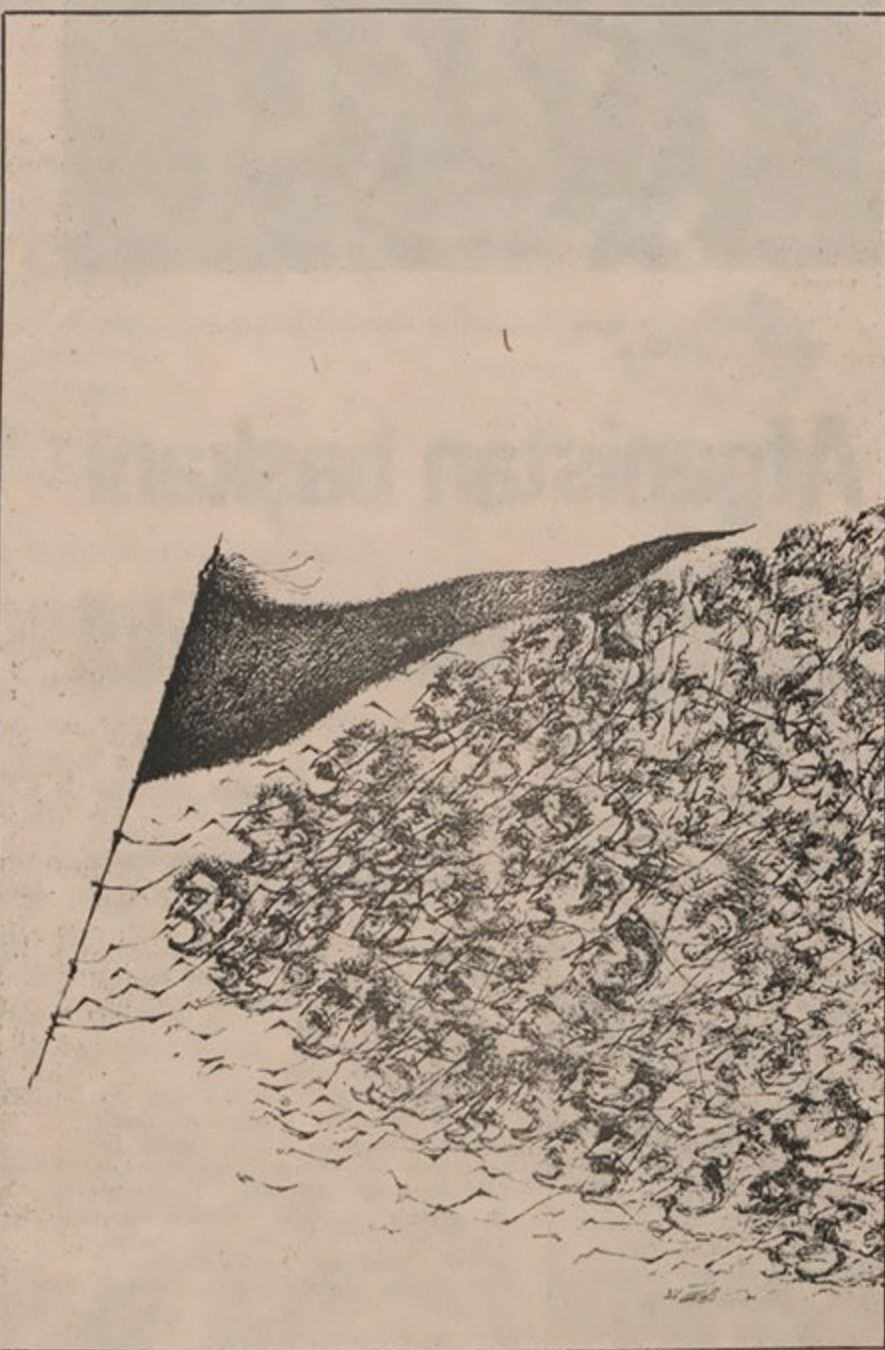
hayat pahalılığının önlenmesi için hic bir girişim yoktur. Kamuoyu, can güvenliğinin sağlanmamasının nedeninin faşist terörden kaynaklandığını hayat pahalılığının ise sömürücü güçlerin ekonomik sömürlerinden kaynaklandığını iyi bilmektedir.

Demirel ve partisini de iyi bilmekte ve tanımaktadır. Faşistleri himaye eden ve besleyen, sömürücü güçlerin temsilcisi

olan bir kişinin kamuoyu yaratması mümkün değildir.

Tüm bunları değerlendirdiğimizde DGM'lerin kuruluşu nedeni açıktır. Egemen güçlerin etkinliğini daha da pekiştirmek açık faşizme geçiş sağlamak ve tüm demokrat ve sosyalist kişi ve kuruluşlara hayat hakkı tanınamaktır.

DGM'lerin kurulma şansı, Türkiye'de var olan demokratik toplum-sal muhalefetin kararlığı

Halkın Gazetesi
DemokratOKURLARINDAN
MEKTUPLAR

Öğrencilerle ilgilenilsin

Demokrat Gazetesine

Ben üç yıldır İstanbul'da yüksek öğrenim gören bir öğrenciyim. Ailem dar gelirli olduğundan daha orta okul sınırlarında çalışarak kendi masraflarını karşılamak zorundaydım. Yaz tatiline şimdiye kadar tadamadım. İstanbul'a geldiğimde de ilk çabam iş aramak oldu. Üç yıldır tüm masraflarımı kendi gayretleriyle karşılıyorum. Bu süre içinde ailemi gömmeye gidebilmek için dört kez işten ayrılmak zorunda kaldım. Ve çalıştığım iş yerlerinde hiç bir güvencem yoktu. Sabah okula gidip öğleden sonraları hasta gece bile çalıştım. Yurtta kaldım, evde kalmadım. Çalıştığım işi bırakmamak için yaz tatiline burada kaldım. Fakat yurtlar kapatılınca aylarca depolarda, sokakta kahvede sabahladım. Tamirat bahane-siyle kapatılan yurtlar tamirat görmeden açıldı. Yemek sıcak su ısınma

dertleri yine devam ediyor.

Günlük yemek masrafı yüz lırayı aşiyor. Araç gereç sorunu bunun dışında. Aldığımız kredi 2328 lıra. En büyük korkum ki bu hepimizin derdi, hastalanmak. Okulun mediko sosyal'ı ayrı bir yerde. Muayene olabilmek için gece gidip hastane de ertesi sabaha sıraya girebilmek veya saat 5 de 6 da orda olmak gerekiyor.

Bu kadarcık sorun bile sayın büyüklerimizin deyimiyle komünist bozguncu bölücü, olmaya yeterli değilmi. Ben aslında kendimi devrimci olarak görüyorum bile. Çünkü bu bozuk düzene ezdiği bu düzene karşı mücadele yetince katlamıyor ve bunun ezikliğini çekiyoruz.

"Demokrat" bizlerin sorunlarına eğileceğini umut ediyoruz ve hepimize başanlar diliyoruz.

Bir öğrenci

EKONOMİ DÜNYASI

Yabancı sermayeye tanınacak kolaylıklar belirleniyor

Belirli büyüklüğün üzerindeki büyük çaplı yabancı sermayeli projelere geniş olanaklar sağlanacağı bildirilmektedir. Bakanlar Kurulu tarafından 1980 yılı ekonomik programına eklenen bir hüküm ile "belirli büyüklüğün üzerindeki yabancı sermayeli projelerin mevcut yasal düzenlemelerde öngörülen koşullar dikkate alınmaksızın görüşülerek onaylanacağı" belirtilmiştir. Öte yandan yabancı sermaye uygulamalarında yapılacak değişikliklerin ana hatları belirlenerek askariye indirilmesi ve otomatik bir biçimde yapılması öngörülmektedir.

Bilindiği gibi, Ecevit Hükümeti döneminde yabancı sermaye ile ilgili uygulamanın yeniden düzenlenmesinde ihracat yapma koşuluna ağırlık verilmesi benimsenmiştir. Aynı şekilde, turizm dönük yabancı sermaye önerilerinin de yabancı sermaye payının yükseldiği dikkate alınmaksızın değerlendirilmesi kararlaştırılmıştır. Yeni hükümetçe yapılacak değişiklikte, bu koşulların aranmasından vazgeçileceği bekleniyor.

Çimento tanzim satış sisteminin kaldırılması istendi

EKONOMİ SERVİSİ

Adana Ticaret Odası, çimento satış ve dağıtımında tanzim satış sisteminin kaldırılması için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Türkiye Odaları Birliği'ne başvurduğunu bildirdi. Başvuruda, çimento tanzim satış büro ve mağazalarının kaldırılması, bağlantı teminatı yüzde beşe indirilmesi

istendi. Yürürlükte bulunan tek taraflı sözleşme yapmalarını kaldırılması da istenerek, "teslim edilecek malın bedeli en az bir gün önce alınmalıdır. Zorunlu olmadıkça yapılacak keşidin tanzim satış mağazaları, kamu ve özel yatırım müteahhitleri dahil olmak üzere tüm kontenjanlarda eşit oranda yapılması sağlanmalıdır." denildi.

Acı zeytini de et fiyatına viyeceğiz

FİYATLAR SERBEST BIRAKILIYOR

AP hükümeti tarafından değiştirilen 1980 Programı'yla fiyatların devletçe denetlenmesi ve saptanmasından vazgeçildiği belirtilen 1980 Programı'na göre 19 sayılı karara göre sürdürülen fiyat denetimi çok az sayıda temel mal için uygulanacak ve zaman içinde giderek kaldırılacaktır." denildi.

1980 yılı programının "Fiyatlar ve Ticaret politikaları" bölümünde, fiyatlar genel düzeyinin program dönemi için varsayılan yüzde 33'lük artış sınırında kalması amacıyla, üretim, yatırım, ithalat ve ihracat ve yatırım harcamaları parasal büyüklükler, kamu harcamaları ve döviz kullanımı politikalarından yararlanılacağı ifade edildi. Bu arada arz yetersizliğinin giderilmesi ve aşırı fiyat artışlarının önlenmesinde yararlanılacak yollar şöyle belirlendi:

- 1.Kamu yönetiminde rasyonellik sağlama
- 2.Temel mal ve hizmetlerde ekonomiyi olumsuz yönde etkilemeyecek fiyat uygulaması

3.Sanayiye sürekli girdi sağlama.

4.Sanayinin temel hammadde ithal girdilerinin ve yatırım mali girdilerinin sağlanmasında döviz tahsis öncelikleri.

5.Rıyasada fiyat denetimi."

1980 YILINDA ZEYTİN FİYATLARININ 250 LİRAYA ÇIKACAKI AÇIKLANDI

Zeytin yağı ve zeytin taban fiyatlarının memesi üzerine ticaretin bütün piyasayı kontrol altına aldıkları, 1980 yılında zeytin büyük ölçüde piyasadan çekileceği ve fiyatının 250 liraya çıkacağı açıklandı.

Yoksul halkın temel tüketim maddesi zeytin ve zeytinyağının alandaki ihracatçıların eline geçmiş olacağı ileri sürülen, Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği, bu sezon geçen yıl alınan zeytinin ancak binde beşini alabildiklerini belirtti. Verilen bilgilere göre geçen yıl 30 milyon kilo zeytin alan Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği bu yıl ancak 150 bin kilo zeytin alabildi.

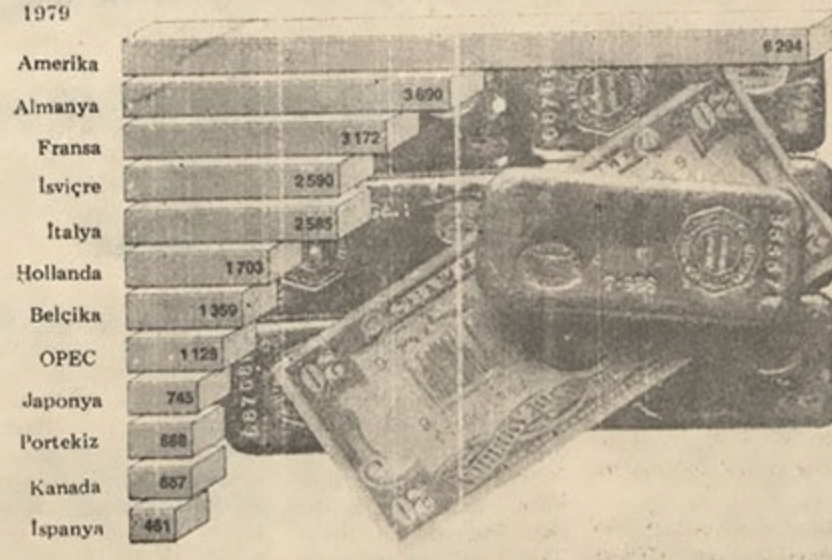
Zeytinin ve zeytinyağı fiyatlarının serbest bırakılması üzerine köylünün serbest piyasada yağcılara zeytinlerini satması sonucu sofralık zeytinin büyük ölçüde piyasadan çekileceği ileri sürüldü.

Buğday darlığı başlıyor

EKONOMİ SERVİSİ

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin bu sezon Ege Bölgesi'nden buğday alamadığı bildirildi.

Ofis yetkilileri, buğday gereksiniminin Konya ve Işken derun'dan karşılandığını belirttiler. Alım yapılamaması nedeniyle Ege bölgesinde bir sıkıntı olmadıkları belirten yetkililer tahsislerin zamanında ve aksatılmadan sağlandığını ifade ettiler.

Kimin ne kadar altını var?

Batı kapitalizmi şu havayı yaymak istiyor: "Dünyayı OPEC so-yuyor. Ey insanlar, pahalılık, işsizlik onların yaptığı insafsızca zamlardan...." Oysa batı ülkelerinin bugün Merkez Bankalarında 26 bin 760 ton altını var. OPEC ülkelerinin topunun birden altın rezervleri

Belçika'ninkinden bile düşük. En büyük altın rezervi Birleşik Amerika'nın 8294 ton, onu 3990 tonla Batı Almanya izliyor. Yukarıdaki grafikte sosyalist ülkeler dışındaki altın rezervleri gösterilmiştir. (Kaynak: "Le Nouvel Economiste" 17 Aralık 1979).

YAKIT YOKLUGUNDAN DOLAYI FABRİKALAR TEK TEK KAPANIYOR

Bursalı sanayiciler Ambarlıya verilen fuel oil'in sanayie tahsisini istiyor

HABER MERKEZİ

Bursa Organize Sanayi bölgesindeki kuruluş temsilcileri, bölgedeki 7-8 fabrikanın fuel-oil yokluğundan kapandığını, bir o kadarının da kapanma noktasına geldiğini ileri sürerek, hergün 4 bin ton fuel-oil tüketen Ambarlı Santral'i devreden çıkararak,

santrale verilen günlük 4 bin ton fuel-oil'i sanayicilere dağıtılmasını istedik.

Fuel-oil temin edemeyen sanayi kuruluşları yakıt yokluğundan fabrikalarını durdurmuş halde "40 bine yakın işçinin işsiz kalacağını ve böylece de anaerjiin dahada artacağını" belirtmektedir.

Sorunlarını hükümete iletmeyi bir görev bildiklerini söyleyen Bursalı sanayiciler, üretimi artırmaya çabası içinde olduklarını ve "özel sektör olarak politikanın dışına çıkarak" bunaldıran çıkmaya yolunda gayret göstereceklerini açıkladılar.

OYAK-RENAULT'DA GECE VARDİYALARI KALDIRILDI

Organize Sanayi bölgesinde kurulu Oyak-Renault otomobil fabrikasında fuel-oil darlığı sonucu montaj bölümü dışındaki kalan ünitelerde gece vardiyası kaldırıldı. mazot stoklarının erimesi sonucu işçilerin fabrikaya getirilmelerinin tehlikeye girdiği açıklandı.

Nazilli Eğitim Enstitüsünün kapatılması tepkilere yol açtı

Nazilli-AYDIN (Hüseyin KARABACAK)

Nazilli Eğitim Enstitüsü öğrencileri yarıyıl tatili yapmalarına karşın okullarının ikinci kez tatil sokulmasını tepkiyle karşıladılar.

Uzun Çarşı'da toplanan öğrenciler "Okulları kapatmak çözüm değildir. Öğretmenlik hakkımız gaspedilemez" biçiminde slogan atarak uyu-lamayla protesto ettiler.

Bilindiği gibi tüm eğitim enstitüleri bakanlıkça 11 Ocak 1980 gününe kadar kapatılmıştı.

Çimse iş OYAK la anlaştı

TÜRK-İŞ'e bağlı Çim-se-İş Sendikası, Ordu Yardımlaşma Kurumu ile yaptığı anlaşmayla, bu kuruluşun sahibi olduğu Mardin Çimento Fabrikası'nda aldığı grev kararını iptal ederek toplu sözleşme imzaladı.

Bilindiği gibi, bu işyeri için OYAK'la Çimse-İş Sendikası arasında sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde çıkan anlaşmazlık, sendikamızın grev kararı alınması sonucunda, Ancak grev, Bakanlar Kurulu kararıyla 90 gün süreyle ertelendi. Bu sürenin sonunda başlayan grev, yapılan anlaşmayla sona erdi.

KÖYDEN KENTE GÖÇENLERİN YÜZDE 98'İNİ GECEKONDULARDA YAŞAYANLAR OLUŞTURUYOR

Diyarbakır'da halkın yüzde 55'i gecekonduya yaşıyor

Diyarbakır'da halkın yüzde 55'inin alt yapı (yol, su elektrik, kanalizasyon) tesislerinden yoksun olarak yaşadığı bildirildi.

Yetkililer, köyden kente göçün en az olduğu ilin Hakkari, en fazla olduğu ilin Diyarbakır olduğunu söylediler. Bölgede, şehre göç eden nüfusun yüzde 98'inin ise, gecekonduya yaşadığı belirtildi. Belediye, gecekondu önleme bölgelerinin kurulduğunu ve gecekonduların artışı önlemek amacıyla çalışmaların hızla sürdürüldüğünü açıkladı.

GÖSTERGE

Miyopluğun bu kertes

Arslan Başer KAFAOĞLU

Demirel hükümeti tam faşizme giden yöntemlerle çalışmaya başladı. Nedir bu yöntemler? Nasıl işler? Bunu Musolini, Hitler ve bunlara özenen Güney Amerika diktatörlerinin yaptıklarına bakanlar kolayca çıkarırlar.

Faşist yöntem de resmi güçlere dayalı ya da ondan yardım gören faşist yan örgütler kurular. Bu örgütler sol ya da hür fikre saygılı, özgürlükten yana kişilere yasa dışı saldırılarda bulunur. Bu saldırılar cana yapılabilir, özgürlükçü kuruluşların basimevlerini yapar, binalarına yapar. Bu saldırılar yoğunlaştırılır. Yurttaşın tepkisine karşılık "önlem alınmalı" yaygarası kopartılır.

Amma önem faşist çetelere karşı değil, onları frenleyen demokratik kuruluşları ve demokratik kişileri baskı altına almak amacıyla alınır. Faşist tiranlara karşı olan güçler böylece bir yandan faşist çeteler bir yandan da devlet kadrolarını harekete geçiren yasa-lara çapraz ateşe alınıyor. Öte yandan faşistlerin ya da olan biteni gereğince değerlendirmeyen iyi niyetli yazarların, basın organlarının gâfletinden, ileri gelen bilinçli ya da bilinçsiz alkışlarını da tanık gösteriler, sosyal demokrat olacağım diyen (ama olamayan) CHP gibi kuruluşların ve ikircikli yüzüyle sosyal demokrat geçinen partilerin dağınıklık ve korkaklığından yararlanılır.

Türkiye'de aynı oyun oynanıyor. Saldırı-ların asayiş bozan, yığınsal soykırıma dönü-şen saldırıların yönü belli, saldırganların ne yünden beslendikleri belli bir sıkıyönetim için-deyiz. Bu sıkıyönetim Maraş başkaldırısını TÖB-DER, TUS-DER'mi yaptı ki onlara baskı uygulamayalım. Maraş soykırımının zan-lıları DISK yada Türk-İş mi ki sendikal hak-ları kısıtlanıyor? Bahçelievler, Balgat, Ma-mak otobüsleri, Piyangotepe toplu cinayet-lerini kimsenin işlediği belli iken bu kişilerin ideolojilerinin temsilcileri olan kuruluş ve örgütler dururken Halkevleri kapatılır, öğretmenler, öğrenciler cene-ze törenlerine alınmaz, ak saçlı gazeteciler, ya-zarlar, profesörler dipçiklenir.

Bir savcı yardımcısı, Ankara'nın (dikkat edin devlet merkezinin) ortasında kurşunla-nıyor. Zanlı sıkıyönetim mahkemesine mahkum ediliyor. Hem de idama. Sıkıyöne-tim mahkemesi cinayet kıskırtıcısı olarak MHP ileri gelenlerini gösteriyor ve resmen suç duyurusunda bulunuyor. O vakit sağdan gelen harekete dikkatli olmak zorunlu değil mi. Hayır Demirel tipi yönetimde Ankara'da MHP'ilerin gömü töreni serbesttir de. Cavit Orhan Hoca'nın gömü töreninde olmadık önlemler alınır. Kime karşı? Profesörlere, yazarlara, gazetecilere yöneticiliği ile sendika yöneticiliği kişiliğinde birleştirilmiş saygın kişilere karşı. Bunu sağ gazetelerinin alkışlaması-na şaşırmıyoruz. Bir Nazlı İlica sevinc içinde "Pol-De'r'e, Töb-De'r'e sahip çıkanların sayısı gittide azalmaktadır" diye yazabilir. Ve se-vinebilir. Ama bir Milliyet gazetesinde bir Ankara mektubunda şu satırların yer alabilmesi hazine:

"Terörün alabildiğince turmadığı bugün-ler, özgürlükten dem vurulması karşısında, "Önce can güvenliği sonra özgürlük" dene-bilir. Gerçekten can güvenliğinin sağlanma-dığı bir ortamda, özgürlükler kendiliğinden kısıtlanmaktadır."

Gazetinin kişiliğiyle özdeşleştiği başyazarını öldüren sağcı cinayet sebekeleri-nin ipliğini genisi imkanlarıyla pazara çıkar-mak varken nelerle uğraşıyor Milliyet'in Ankara bürosu? Bu mektubu yazar kişinin temiz geçmişini bilmesek bu biçim kalem yürütmeyi gazete sahipliğindeki sermaye-i değişiklikle açıklayabiliriz. Çok yazık!.. Yapılan şey terörle savaş değil ünlü öyküdeki gibi azgın köpekle başı boş bir kö-lüğe taşların yazılmasına benziyor. Ve Ankara mektubu yazarı gibi temiz kişiler bile bu faşist propagandanın etkisinden kurtulmıyor.

DÜNYA ÇOCUK YILI BİTERKEN EMEKÇİ ÇOCUKLARIMIZ

• Dursun AKÇAM

Çalışma süresini çalışma koşullarını patronlar düzenler

Çalışma süresini, çalışma koşullarını yasalar değil, patronlar düzenler. "Günlük mesai, sekiz ile onbeş saat arasında değişir. On ile on iki saat çalışanların oranı yüzde 71,18 olarak saptanmıştır. Ne ki, çıraklar on iki değil, günde yirmi dört saatte çalışmış olsalar ayrıca ücret alamazlar. İş Yasasının 35. maddesinde, "Sekiz saatten fazla her çalışana saatli iş ücreti verilmelidir, normal çalışma saatine düşen ücretin yüzde 50 fazlası ile ödenir." hükmü yer almaktadır. Yasal tüm işyerlerindeki uygulamalar da böyledir. Ama çıraklar için ne yasa hükümleri, ne de pratikteki genel uygulamalar geçerlidir...

Yapılan araştırmalarda, çırakların yüzde 70,6'sının yıllık izin hakkını kullanmadığı görülmüştür. Bu hakkı kullanabilenlerin izin süreleri bir hafta ile on beş gün arasında değişmektedir. İzinli sayıldıkları süre içinde ücretleri kesilir... İş Yasasının 49. maddesindeki hüküm açık, "Onsekiz ve daha küçük yaş-taki işçilere verilecek ücretli izinler, yılda on sekiz günden az olamaz... Yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemez..." Öte-ki maddeler gibi yasanın bu hükmü de açıkça çiğ-nenmektedir...

Ücret konusu da ayrı bir sorun, ayrı bir dram. Verilen "haftalık" larn

...Çocuklara karınlarını doyuracak yavan ekme parası bile çok görü-lüyor. Ve onlar aç çalıştırılıyorlar körpe gövdelerin besine, beslenme-ye en çok "muhtaç" olduğu bir dö-nemde.

...Oysa aynı kentin bir başka sem-tinde bir kurt köpeğine, et, sit, yu-murta, kıyma vs. olarak bir günde 250 lira harcanyor!..

Süleyman, ustasının gözüne girebilmek için gücünün üstünde kasaları taşı-mak zorunda...

günde en az 118,5 TL'ye gereksinim olduğunu bi-limsel verilerle saptamış-tır. Bu gereksinimin aylık tutarı 5.555 TL'dir... Gö-rülüyor ki çocuklara kar-nlarını doyuracak yavan ekme parası bile çok gö-rülmektedir. Ve onlar aç çalıştırılmaktadırlar, kör-pe gövdelerinin besine, beslenmeye en çok "muhtaç" olduğu bir dö-nemde...

İşçi Sağlığı Genel Mü-dürlüğüne Ankara'nın Siletilerinde yapılan so-ruşturmanın bir başka sonucuna göre, 8-14 yaş

Çankaya'da, Kavaklı-dere'sinde bir kurt kö-pe-gine, et, sit, yumurta, kıyma, vs. olarak bir gün-de 250 TL harcanyor!.. Kö-pe-ğin küçük cinsi Kanış'te bu gider 200 TL'dir. Ayrıca her üç ay-da bir kurt köpeğine 400, Kanış'e de 300 TL berber parası ödenir!.. Sıraladığımız örnek-ler ve sayılar hiç de abartıl-mış değildir. Hemen hep-si de bir incelemenin, araştırmanın sonucudur. Yine İşçi Sağlığı Genel Mü-dürlüğü'nün saptama-larından elde ettiğimiz bi-çilere göre 8-14 yaş arası çırakların yüzde 32'si köylü, yüzde 40,5'i işçi, yüzde 22,6'sı küçük es-na-f, yüzde 5'i de memur çocuğudur. Yüzde 1,5'u okur-yazar değildir. Yüz-de 3,76'sı bir ilkökula

YARIN: LOŞ ATÖLYELERDE PİSLİK'LE YOĞRULAN KÜÇÜK EMEKÇİLER.

GÜNÜN GÖZLEMİ

BU KAÇINCI PROVA ?

Demirtaş CEYHUN

Türkiye Yazarlar Sendikası adına, daha önce imzalanmış (süresi dolan) anlaşmaları yenilemek üzere 15 gündür Balkanlarda idim. Kolay kolay inanılır gibi değil. Öylesine sağdı ki Balkanlar Türkiye'ye. Ne gazetelerin de Türkiye ile ilgili tek satır, ne televizyonlarında... Aydınların, hatta entellektüellerinin de Türkiye'de olup bitenlerden haberleri yok.

Bulgaristan Yazarlar Birliği ile yaptığımız anlaşmanın Sofya'daki imza töreni, 1942'de faşistlerce bir askeri garnizonunda kurşuna dizilen büyük ozanları Vaptsarov'un 70. doğum yıldönümü törenleriyle çakışmıştı. Ve ben ülkemde Prof. Cavit Orhan Tütingil'in de faşistlerce yol ortasında kurşuna dizildiğini bir rastlantı sonucu Bükreş'te karşılaştığım arkadaşlarımdan öğrenmiştim. İşte, o öfkeyle... İmza töreninde protokol konuşması sınırlarını aştım. "Ülkemde, dedim, faşistler her gün bir devrimci arkadaşımızı kurşuna diyorlar. Buraya hareket etmeden bir kaç gün önce Prof. Ümit Doğanay'ın evinin önünde kurşuna dizilmişlerdi. Yeni öğrendim, Prof. Cavit Orhan Tütingil'i de yol ortasında kurşuna dizmişler. İlgincidir, faşistler 40'lı yıllarda göstermelik de olsa mahkemeler kurarlardı. Kurşuna dizecekleri devrimcileri, dinlemeseler bile bir savunma hakkı tanırlardı. Ama artık mahkemelere de çıkarmıyorlar, söz hakkı tanımıyorlar. Kapalı kapılar ardında idam hükmünü verip, köpek sürülerinden infaz mangalarını salıveriyorlar sokaklara. Ve ülkemde kan gövdeyi götürüyor. Bizler bugün anti-faşist bir ölüm kalım savaşını veriyoruz, bilmenizli..."

Can insan, yakın dostum, Bulgar Yazarlar Birliği İkinci Başkanı, değerli romancı Kamen Kalchev, gözlerini iri iri açmış. "Demirtaş, diyor, gerçekten bilmiyordum ülkenezin içinde bulunduğu koşulları. Sahi mi? Gerçekten öyle mi? İnanamıyorum."

Hani, Kamen Kalchev'i inandırmağa çalışırken, acaba biraz abartıyor muyum diye içimden bir kuşku yeli de gelip geçmemiş değildi doğrusu.

Ama acı gerçek daha Yeşilköy Havaalanında yüzümün ortasına öyle bir şamar indirdi ki... Vay sen misin kuşkuya düşen?!

Terminalde gazeteci arkadaşlarımı, yazar arkadaşlarımı topluca görünce, gerçekten anlamlandıramadım. Nereden bilebilirdim, beni korumak için oraya geldiklerini. Meğer ülkemde, o karanlık kapıların ardında benim de idamıma karar verilmiş ve köpeklerden bir infaz timi kurulmuş. Fotoğraflarım, evimin adresi, yaşam özelliklerim yazılıp verilmiş ellerine. Bir rastlantı sonucu, o köpeklerden biri yakalanmış, üzerinden bu belgeler çıkmış da, o zaman farkına varmış arkadaşlarım idama hükmü giydiğini. Boynumda idam fermanım, öyle yazıyorum bu satırları şimdi.

Ama, tıpkı frenleri patlamış bir otomobil gibi gittikçe hız alarak uçarcasına karanlıklara doğru giden Süleyman Demirel Türkiye'sinde boynunda idam fermanıyla gezen yalnız ben miyim? Gerçekten faşizim şu son onbeş yirmi gündeki imvesi kolay kolay inanılır şey değil. Bir gecede 65 vali değiştirilmiş. Bütün genel müdürler alınıp görevlerinden. TRT'yi on bin marka satmış Sayın Ecevit'in Genel Müdürü Cengiz Taşer Bey. Devlet daireleri hızla komandolarla doldurulmağa başlanılmış.

Artık kühahna anlatsınlar Süleyman Demirel'in Alpaslan Türkeş'den daha liberal bir kişiliğe sahip olduğunu. MHP'den koparılır olmaz da karşı karşıya getirilirse AP'nin faşist bir parti olmayacağı savını artık kimseye yutturamazlar.

Artık bu kaçınıcı prova? Baksanıza AP'li bakan, kendi bakanlığı komandolarla işgal ettiriyor. Ve daha işgal harekati tamamlanmadan TV kameralarının önüne koşup, bakanlığı solcular işgal ettiriyor diye bağırmağa başlayıp utku Hittler gibi. Hiç ahdanmış. Şimdi sıra Başbakanlığın işgalinde. Ardından TBMM de işgal edilecek. Güçleri yeterse Genel Kurmay da işgale kalkışacaklardır. Plan öylesine titizlikle sürdürülüyor ki... Gümrük Bakanlığını işgal ediyor. Giriş çıkış gümrüklerindeki memurların sayısı yüzde yüz artırılmış. Yeni gardiyanlar atanmış gümrük kapılarına. (Kuşkusuz, komandolardan). Ülkedeki stadyumların bütün solcuları almaya yetmiyinceğini bildikleri için, bütün ülkeyi bir hapishane haline döndürmeğe çalışıyorlar.

Bir yandan da, kazanılmış bir takım demokratik hakların kaldırılması için türlü entrikalara girişiyorlar. Parlamento'da, Dernekler Yasası'nı, Sendikalar Yasası'nı, Polis Vazife ve Selahiyetleri Yasası'nı, Ceza Yasası'nı değiştirmeğe çalışıyorlar. DGM'leri kumaya çalışıyorlar.

Ne diyeyim sana Sayın Ecevit? Gene bırakıp kaçın iktidarı. İktidarı zorla geri vermeğe kalkışınlar diye korktuğundan mı, bilmem ki, durup dururken parti içi kavgalar çıkarman?

Ecevit iktidarının günahı bence, ne şudur, ne budur. Bir tek günahı vardır, o da, çalışanlara bir tek yeni demokratik hak vermek şöyle dursun, kazanılmış demokratik hakların da faşistlerce geri alınabilmesi için onlara yanlış ışık yakmasıdır. Baksanıza, yeni örtülü MÇ, özgürlükleri kısıtlamak için karışınca Ecevit iktidarının hazırladığı yasa taslaqlarıyla çıktığını söylüyor.

Ne acı... Savaşımız yeni demokratik haklar kazanma savaşı... değil, mevcut demokratik haklarımızı koruma savaşı...

Ama, insanlığı boynuna idam fermanı asıldıktan sonra, neden korkar ki... Kaybedecek idam fermanından başka bir şeyimiz yok!.. İşte bunu iyi bilinler!

Çalışanlara işe girerken rüşvet verip vermedikleri soruluyor

Enerji Bakanlığı'nda çalışanlara baskılar yoğunlaştırıldı

ANKARA (DEMOKRAT)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden Dairesi çalışanları dün bir açıklamaya yaparak, Demirel hükümetinin kurulmasından sonra, dairede çalışanlara baskıların yoğunlaştığını bildirdiler.

Dairede çalışanların müfettişler tarafından çağırılarak, kendilerine işe girerken rüşvet verip vermediklerinin kimin tarafından işe alındıklarının sorulduğu belirtilen açıklamada ek olarak konuya ilişkin iki memurun imzalı açıklamaları da verildi.

Açıklamada, Enerji Bakanlığı Maden Dairesinde uygulamalar şöyle özetleniyor:

"Yeni atanan müdür.

Maden-iş yöneticileri serbest bırakıldı

HABER MERKEZİ

DISK'e bağlı Maden-iş Sendikası'nın 23. Genel Kurulu'nda açılış ve kapanışında Enternasyonal Marşı söylendiği gerekçesiyle gözaltına alınan Maden-iş Genel Başkanı Kemal Türkler, Genel Sekreter Mehmet Karaca, Genel Başkan Vekilleri Kemal Baysal ve Bahtiyar Ergün dün İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde yapılan ilk duruşmalarından sonra serbest bırakıldılar.

Öte yandan aynı genel kurulda divan başkanlığı ve üyeliği görevlerinde bulunan BANK-SEN Genel Başkanı Metin Denizmen, ile Cevat Özhasanoğlu ve Neadet Onaran'da dün İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından serbest bırakıldılar.

GARANTİ BANKASINDA DİRENİŞ

DISK'e bağlı BANK-SEN Sendikası'nın yetkili bulunduğu Garanti Bankası'nın Genel Müdürlük ve birçok şubelerinde çalışan çok sayıda işçi ve işveren tarafından "modernizasyon" gerekçesiyle 300 arkadaşlarının yasal olmayan yollarla işten atılmasını protesto etmek için işi yavaşlatma ve yemek boykotu yaptılar.

İşçiler aylar öncesinden bütün şubelerden ileri demokratik devrimci işçilerin seçilerek genel müdürlüğe toplandıklarını ve bunların işten atılacaklarını ima eden sirkülerlerin çok önceden işveren tarafından dağıtıldığını bildirdiler.

Gebze Noterliğinde toplu sözleşme imzalandı

HABER MERKEZİ Gebze Noterliğinde çalışan 5 işçi adına imzalanan ilk toplu sözleşmeyi İbank-İş imzaladı. İki yıl süreyle ve 1.1.1980 tarihinden itibaren geçerli olan sözleşmeyle ilk yıl için 4000, ikinci yıl için 4600 lira ücret zammı, 10.000 lira evlenme yardımı ve bir defaya mahsus olmak üzere, 10.000 lira toplu sözleşme ikramiyesi alındı. İşçiler, iki işveren ve üç işçi temsilcilerinden oluşan İş-Güvenliği Kurulu'nun kararı olmaksızın hiçbir biçimde işten atılmayacaklar.

ler, daireye gelir gelmez sıkıyönetime "dairede dinamit deposu var" diye ihbar yapılarak işyeri didik didik arandı. Ancak hiç bir şey bulunamadı.

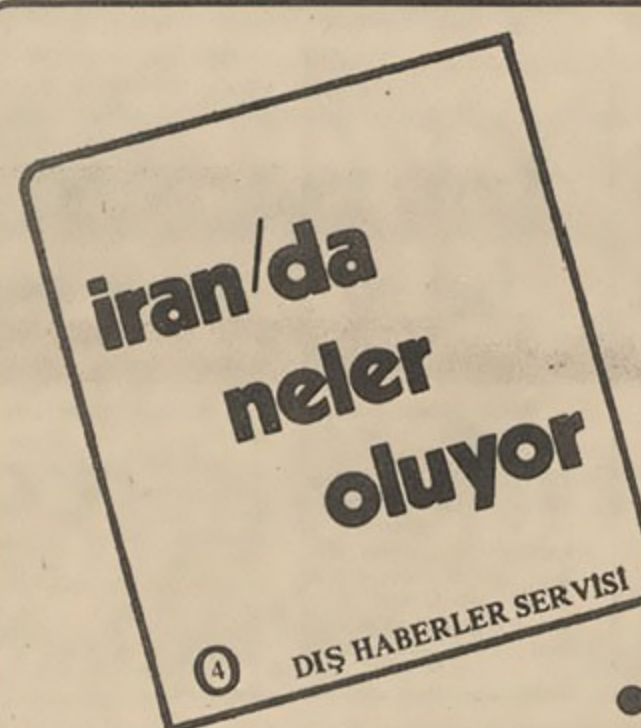
Yapısı daire çalışanlarınca çok iyi bilinen Hasan Boduroğlu daireye MHP'li militanlarıyla gelmiş ve koltuğa onları yardım ve koruyuculuğuyla oturmuştur. Yeni MC'iler daire çalışanı iki kişiyi sözle sürmüşlerdir. Dairedeki demokrat müdürler telefonlar, "kahrolsun komünistler, kahrolsun köpekler" sözleriyle tehdit etmişlerdir.

19-20 Aralık'ta çalışanlar üzerinde müfettişler vasıtasıyla baskı daha da artırılmış, daire elemanları tek tek Hasan Boduroğlu'nun odasına çekilerek sorgu mahkemeleri kurulmuş olmadık sorular sorulmuştur. Örneğin: Alevi misin, Sünni misin, Türk müsün, Kürt müsün? Hangi siyasi görüştesin? İşe girerken rüşvet verdin mi?

Kahramanmaraş olaylarının yıldönümünde baskılar daha da artmış daire, polis ve jandarmaca iki kere basılarak odalar dedektörle aranmıştır.

MADEN DAİRESİNDE ÇALIŞANLAR TEHLFONLA TEHDİT EDİLİYOR.

ÇALIŞANLAR ÜZERİNDEKİ BASKI MUFETİŞLERCE ARTTIRILIYOR.

● Şahlığa karşı kentlerdeki muhalefet şu üç temel güce dayandı: İşçiler, "Çarşı" aydınlar ve öğrenciler

● 1957'den sonra

TUDEH izlediği

burjuva-milliyetçi

çizgisiyle, uzlaşma eğilimleriyle gücünü gittikçe yitirdi

ULEMA VE "ÇARŞI" İTTİFAKI

İran devrimi kitle gösterileri, kitle grevi, silahlı ayaklanma ordunun çözümleri, kırsal bölgelerdeki milliyetlerin yürüttüğü direniş sonucunda başarıya ulaşmakla birlikte, dinsel bir örtü altında yürütüldü. Bunda sosyal muhalefeti sürükleyebilecek başka bir örgütlü yapının bulunmamasının da büyük etkisi oldu. Dün ya tarihinde bu tür sosyal hareketlerin başka örnekleri de var. Fakat İran devrimine özgü olan yan, çarşıdaki bir kitle hareketlerinin hiçbirinin bu devrimin boyutlarına erişemeyiş ve kesin zafer kazanamamışlarıdır.

Şahlık döneminde Ulema ve mollaların gücü azalmakla birlikte, etkilerini sirmesinin nedeni mali açıdan devletten bağışmaz oluşlarıdır. Şii ulemanın elinde vakıfların gelirleri dışında, cami ve medreselerden ve vakıf toprakları ile "çarşı"dan sağladıkları gelirler de bulunmaktadı. Şah'ın ulemanın hukuk ve eğitim alanındaki etkilerini kırması ve vakıf topraklarını ellerinden almasının bu kesimin ona karşı beslediği düşmanlıkta büyük etkisi oldu. Devlet tekellerinin, büyük özel şirketlerin, bankaların ve diğer ekonomik kurumların gelişmesi sonucu "çarşı"nın gücü de azalmaktaydı. Ama yine de ihracatın üçte biri ve perakende ticaretin üçte ikisi "çarşı"nın denetiminde kalmaya devam etti. Daha önceki muhalefet hareketlerinde olduğu gibi, inonarıştıktörölüğün yıkılmasında da ulema ile "çarşı" arasında ittifakın büyük rolü oldu. İran'ın her yanına yayılmış bulunan mollaların sayısı 180.000. Ayrıca Kum'da 100.000' aşkın medrese öğrencisi bulunuyor. Ulemanın geleneksel ticaret merkezi olan "çarşı" (Bazaar) ile sürekli bağlantısı oluşturan "Çarşı", camile olan bağlantılarından dolayı, kent yoksullarıyla, özellikle son yirmi yıl içinde kirlardan kentlere göç edenlerle ilişkisini hiçbir

zaman kaybetmemiştir. Bu ilişki "çarşı"nın siyasi alandaki etkinliğinin sirmesini sağladı.

Kentlerdeki muhalefet hareketi şu üç temel güce dayandı: "çarşı", işçiler, aydınlar ve öğrenciler. Dinsel kökenli olan ya da olmayan İran aydınları ve öğrenciler yüzüyl boyunca "üm siyasi hareketlerde başı çektiler. 1963 ile 1975 yılları arasında tutuklanılan yüzde 90'ı ya üniversite eğitiminden geçmişti ya da ulemadandı.

ULUSAL CEPHE

1953'te Musaddık'ın devriminden sonra, Ulusal Cephe İran'ın siyasi hayatında pek etkili olmadı. Zaten 1953'te Musaddık'ın kolayca devriminden etkili bir kitle tabanı kazanamamasının da büyük rolü oldu. Daha sonra Ulusal Cephe sürgünde bir politikacılar topluluğu olarak kaldı. İran'da ki unsurları ise politikayla ilgilerini keserek, ancak Şah'ın dizginleri gev-

şettiği dönemlerde küçük çaplı toparlanmalara gittiler.

1961'de siyasi baskının azaldığı dönemde 2.Ulusal Cephe oluşturuldu. Bunların düzenlediği ilk açık toplantıya 80.000 kişi katılmıştı. Temel talepleri ise meşruti bir hükümete geçilmesi, 2.Ulusal Cephe'nin Şah'a karşı açık bir mücadele yürütme, beklenir bir hükümetin kurulması idi. 1963 Haziran'ında 2.Ulusal Cephe'nin de ezilmesinden sonra, sürgünde iki grup oluştu. Bunlardan biri Orta Doğu'da ülenmişti. 3.Ulusal Cephe denen grup ise Fransa'da yerleşmişti.

Daha çok güçsüz İran burjuvazisini temsil eden Ulusal Cephe, 2.Dünya Savaşı sonrasında İngiltere ve Sovyetler Birliği karşısında gelişen milliyetçi duyguları yansıtmaktaydı. Cephe ayrıca İran toplumunun tutucu kesimlerinin de desteğini alıyordu. Ulusal Cephe hiçbir zaman belirli bir

parti y...ına sahip bir örgüt olmadı, diktatörlük koşulları altında varlığını örgüt olarak sürdürmeyi başaramadı.

Şah'ın devriminden sonra kurulan geçici devrimci hükümet içinde çoğunlukla Ulusal Cephe ekolünden politikacılar yer aldı. Bunlar arasında başbakan Mehdi Bazargan'ı, bir süre dışişleri bakanlığı yapan Kerim Sancar'ı ve onun yerine geçen İbrahim Yazd'ı sayabiliriz. Güçlü "çarşı" tacirleri sınıfından gelen, Azeri kökenli Mehdi Bazargan başbakan olarak atandıktan sonra erdirmesinden, halkın elinde silahların toplanmasından, kısıcası klasik bir burjuva devlet yönetimini oluşturulmasından yana çaba harcadı. Amerikan elçiliği işgal edilene dek, İran'da ikili bir iktidar vardı. Bir yanda Bazargan başkanlığındaki Geçici Hükümet, diğer

Belediyeler 1930'da çıkarılan yasa ile yönetiliyor

Alyanak "Belediye yasası çıkarılmazsa Ankaraya kadar yürürüz" dedi

İZMİR (DEMOKRAT BÜROSU)

Ege Belediyeler Birliği ve İzmir Belediye Başkanı İhsan Alyanak, Ege Belediyeler Birliği'nin 1. kuruluş yıldönümü nedeniyle yaptığı açıklamada "Belediye Gelirleri Yasası" çıkarılmadığı takdirde Türkiye'deki tüm belediye birlikleriyle birlikte demokratik girişimlerde bulunacağız. Gerekirse Ankara'ya kadar yürüyeceğiz," dedi.

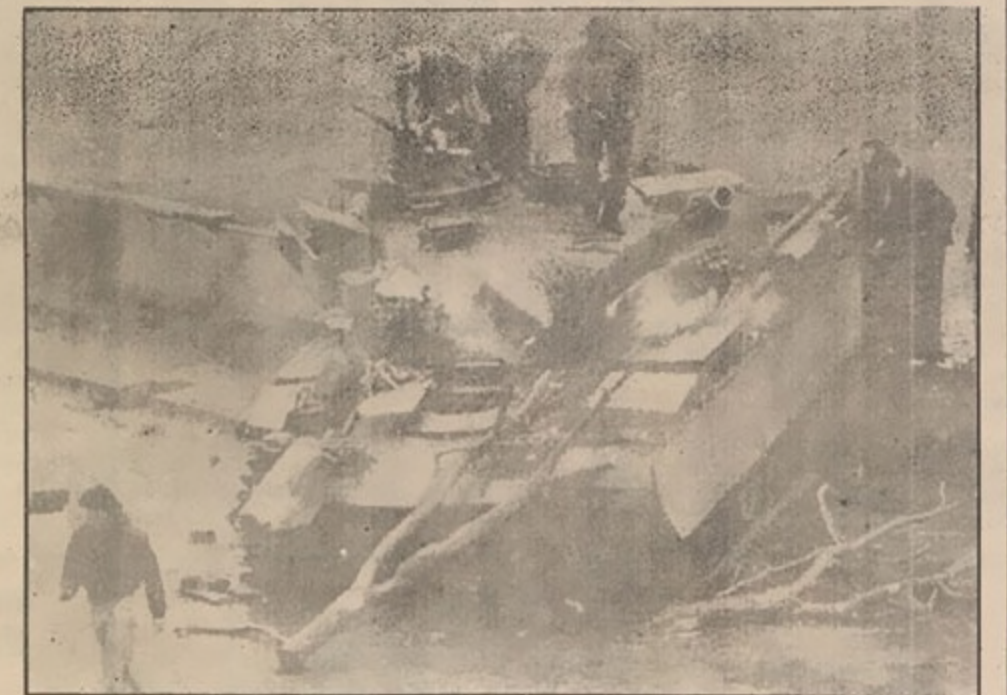
İhsan Alyanak açıklamasında "Belediye Gelirleri Yasası'nın Parlametoda ciddi olarak ele

alınmasını istedi. "Türkiye'de belediyelerin 1930 yılında çıkarılan 1580 ve 1939 yılında çıkarılan 5237 sayılı yasalarla yönetildiğini, elli yıl önce çıkarılan bu yasalarla halkın sorunlarını tamamen çözmeye olanak bulunmadığını söyleyen Alyanak açıklamasını şöyle sürdürdü: "Türkiye'de kentsel nüfus son 25 yılda 4 milyondan 25 milyona yükselmiştir. Buna karşılık belediyeler yeterli kaynaklara kavuşturulmadığımız gibi, toplam kamu geliri-

lerinden aldığımız pay yüzde 14'den, yüzde 4'e düşmüş bulunmaktadır. Halkın tüm gereksinimlerini biz belediyeler çözümlüyoruz. Buna karşılık halkımızdan sevginin dışında hiç bir karşılık alamıyoruz."

İzmir Belediye Başkanı İhsan Alyanak daha sonra şunları söyledi: Ecevit Hükümeti tarafından kurulan Yerel Yönetim Bakanlığı ve bu bakanlığın hazırlanıp parlametoya sunduğu Belediye Gelirleri Yasası Sayın Cumhurbaşkanımız tara-

ından bir kez daha görüşmek üzere veto edilmiştir. Aradan aylar geçtiği halde TBMM Belediye G. Yasası'nı gündemine almamıştır. Sayın parlametoda üyeleri de dahil tüm halkımıza hizmet üreten belediyelerin sorunlarını parlametoda gündemine kılması üzüntü vericidir. Belediye Gelirleri Yasası çıkarılmadığı takdirde Türkiye'deki tüm Belediye Birlikleriyle birlikte demokratik girişimlerde bulunacağız. Gerekirse Ankara'ya kadar yürüyeceğiz.

İran'da Ocak 1978'deki sokak çarpışmalarında tahrip edilen bir tarık.

İran'daki geleneksel muhalefet

yanda ise Beheşt'in etkili olduğu İslam Devrimi Konseyi, iki güç arasındaki çatışma Bazargan'ın çekilmesiyle noktalandı. Ocak ayındaki seçimlere dek hükümet görevini İslam Devrimi Konseyi yürütecek.

TUDEH PARTİSİ

Tudeh, İran'ın politik hayatında şimdiye dek görülen en güçlü siyasi güç olmuştur. 1921'de kurulan İran Komünist Partisi Rıza Han tarafından yer altına itilerek ezildi. 1941'de partiyi Tudeh(Kitleler) adı verildi. Tudeh 1940'larda büyük destek sağladı, partinin 25.000 üyesi vardı. Partinin denetiminde 180 sendika bulunuyordu. Bu sendikalar 400.000 üyeli Merkezî Birleşik Konseyi oluşturuyordu.(Sovyetler tarafından desteklenirdi. Markazi) Öte yandan Tudeh kırsal kesimlerde önemli bir destek sağlamıyordu, kentlerle sınırlı kaldı. 1949'da parti yasaklandı. Musaddık döneminde son aylara dek parti muhalefette kaldı. Musaddık devriminden sonra 3000 parti üyesi tutuklandı. 1954'te ordu içinde 500'ü aşkın parti yanlısı ortaya çıkarıldı. Daha sonra parti, faaliyetine sürgünde devam etti. Partide ilk bölünme 1948'de meydana geldi. Bölünmenin nedeni partinin Sovyetlere sıkı sıkıya bağlı olan çizgisi ve ulusal sorun, özellikle de Azerbeycan sorununa gereken önemi vermemesiydi. Musaddık döneminde ikinci bir bölünme meydana geldi. Partinin Musaddık hükümeti karşısında izlediği sektör politikaya karşı çıktı. 1957'de Tudeh'in dördüncü plenumunda partinin izlediği politika açıkça eleştirildi. Partinin düştüğü yanlış burjuva milliyetçiliğinin niteliğini ve onun anti-empyalist potansiyelini kavrayamayışı diye nitelendi. Bundan sonra Şah diktatörlüğüne karşı çıkan herkesin katılacağı geniş bir demokratik bir cephe çağrısında bulunuldu. 1960'ta parti Azerbeycan Demokratik Birliği ile birleşti. 1936'ten sonra Ulusal Cephe ile ittifak kurulmaya çalışıldı. Şah döneminde Tudeh'in İran için de fazla bir varlığı olmadı ve bu genç militanların tepkisine yol açtı. Ulusal Cepheyi destekleyen politikasından dolayı parti gençler tarafından meşruti yöntemlere bel bağlanmakla suçlandı. 1962'den sonra Sovyetlerin İran'la iyi ilişkiler kurması Tudeh için yeni güçlükler yarattı. Çin Sovyet tartışması ise partide yeni bir bölünmeye neden oldu. Ayrılan grup Tudeh Devrimci Örgütü'nü kurdu(Samami İnkilabi). Daha sonra sürgün çevrelerinde Mao düşüncesine yandaş çeşitli eğilimler egemen oldu. Tudeh Devrimci Örgütü dışında Tufan, Kızıl Yıldız ve Devrim Doğru grupları oluştu. Gençlere göre Tudeh güvenilir bir

örgüt olmaktan çıkmıştı ve Tahrir ve Kuzistan koluna Savak azzmıştı. Bundan dolayı 1963 sonrasında birçok genç militanın kimliğinin ortaya çıktığı ileri sürülüyordu. Partinin eleştirilen yanlarından biri de Partinin eski Savak başkanlarından olan ve daha sonra Şah'a karşı Lübnan ve Irak'ta muhalefet örgütlemeye başlayan General Timur Bahtiyar ile ilişkisiydi. Ancak ÇKP'den etkilenen İranlı militanların önemli bir bölümü, Çin-İran ilişkilerinin düzelmesinden sonra, Pekin politikasını sadakatle izlediler. 1944'te Sovyetlerin istediği petrol imtiyazına 1967'de Sovyet silahlarının Şah'a gönderilmesine karşı çıkmamak, bu politikalar Tudeh'in gelişmesini engelledi. Genç kuşağın Tudeh partisine karşı duyduğu tepki, onları sekteye düşürdü, her türden bir birleşik cephe çalışmasını reddetmeye itti. Öte yandan Tudeh işe geçmiş te yarattığı güvensizliğin acısını çekti. 1940'larda sağladığı etkinliği bir daha sağlayamadı. Gerek Tudeh, gerekse ÇKP yanlısı Sazmani İnkilabi başından beri Hümeyni hareketinin desteklenmesinden yana çıktılar, milliyetler arasında gelişen özerklik hareketlerini olumsuz karşıladılar. Tudeh Hümeyni'den desteğini yalnızca Parti merkez ve yayın organları üzerinden kapattığı aralardaydı. Bilindiği gibi Amerikan elçiliğinin işgalinden kısa bir süre önce Hümeyni bir açıklama yaparak, sözlerinin yanlış anlaşıldığını, sol gruplar ve diğer akımlarla yalnızca fikir düzeyinde mücadele yürütülmesinden yana olduğunu söylemişti. Bugün bütün siyasal gruplar gibi Tudeh de açık faaliyet sürdürmeye devam ediyor.

YARIN: ULUSAL HAREKETLER

İran 1906 Aşrutiyet Devriminden başlayarak yarım halmiş devrimler ve girişimler ülkesi olarak kaldı. Her başkaldırının ardından yoğun bir terör geldi. İran'lı sanatçı Kiyasettin'in bir deseni.

Faşistler TZDK'da terör estiriyor

DEMOKRAT

Faşistlerin yeni atanan genel müdürlerin desteğinde, devlet dairelerini basarak ilerici-demokrat kişileri döverek sindirmek istedikleri bildirildi. Bu konuda Zirai Do-

natım Genel Müdürlüğünde çalışan memurların yaptıkları açıklamada şöyle denildi: "Dün Zirai Donatım Genel Müdürlüğüne, yeni atanan Şef İmdat Gülççek'in başını çektiği 15 faşist dairemizi basarak me-

murlara saldırdılar. Demokrat nitelikli Arif Soylu isimli arkadaşımızı döverek hastanelik ettiler.

Memur arkadaşlarımızın karşı koymasıyla geri çekilip gitmek zorunda kaldılar."

Çay-Kur'da kıyımalar başladı

(RİZE) Mehmet Sözbir Bildiriyor)

adaya ileriye sürdüğü öğrenildi. Yeni genel md. ataması yapılmadan kıyılan ilk daire başkanı İşletme ve Koordinasyon Daire Bşk. İsmail Fırtına oldu. Demokrat olarak tanınan Fırtına'nın yerine 2. MC'nin Rize Milli Eğ. Md.

Azmi Kandemir atandı. CAY-KUR Ge. Sekreteri de "Devrimci memurların hayat pahalılığını faşizmi" kınayan bildirilerinin dağıtılmasını engellediği gerekçesiyle Adana'ya gönderildi. Kıyımaların daha da artacağı bildiriliyor.

ÇAY-KUR Genel Müdürlüğü için AP ve MHP arasında çekişme sürüyor. Bedirhan Birben'in MHP'li olduğu için AP tabanı tarafından istenmediği ve AP'nin çeşitli

İstanbul Belediye Memurları Derneği Başkanı Taş:

Başbakanın belediyeleri ve kooperatifleri hedef

alması tehlikelidir

• "HALKI BELEDİYELERE KARŞI KİŞİKTİYORLAR. CAN GÜVENLİ GİMİZ TEHLİKEDE"

HABER MERKEZİ
İstanbul Belediyesi
Memurlar Derneği Baş-

kanı Fevzi Taş, dün gazetemize verdiği demeç de "Başbakanın, son zaman-

• "BELEDİYEMİZE YAPILACAK HERHANGİ BİR SALDIRININ SORUMLUSU KENDİLERİ OLACAKTIR"

larda belediyeleri ve Kooperatifleri hedef alması tehlikelidir. Belediyeler-

rimize yapılacak herhangi bir saldırının sorumluluğu kendilerine ait olacaktır" dedi.

Fevzi Taş, Maraş katliamını protesto etmek amacıyla bir forum düzenledikleri ancak, güvenlik kuvvetlerinin yemekteki aşçılara kadar üzerlerindeki kıyafetleriyle 40 kadar arkadaşlarını toplayıp götürdüklerini söyledi. Taş, "Halkı belediyelere karşı kişiktiriyorlar, can güvenliğimiz tehlikede. Başbakanın belediyeleri hedef alması bizi endişelendiriyor" şeklinde konuştu.

Fevzi Taş konuşmasını şöyle sürdürdü: "Başbakanın son zamanlarda belediyeleri ve kooperatifleri hedef alması tehlike-

lidir. Belediyemize yapılacak herhangi bir saldırının sorumluluğu kendilerine ait olacaktır"

Fevzi Taş belediyede çalışan memurların ekonomik ve sosyal birçok sorunları bulunduğunu, bunlara bir an önce çözüm getirilmesi gerektiğini söyledi. Fevzi Taş sorunlarını şöyle özetledi:

"Yemekhane çok bakımsız ve soğuk. Belediye yemek için (8 bin memuruna) 3 milyon lira senelik fon ayırıyor. Bu da kişi başına 175 kuruş gibi, günümüz koşullarında çok yetersiz bir miktar oluyor. Biz topladığımız aidatları da ekleyerek 475 kuruşa yemek çıkarıyoruz. Doğaldır ki bu da yemeklerin besleyici

niteliği az ve kötü olmasına neden oluyor. Belediyenin ayırdığı yemek fonunun kişi başına hesaplanmasını istiyoruz.

Ayrıca çalışanlara yaptıkları işin niteliğine uygun giyecek yardımı yapılmasını istiyoruz. Ulaşım bizim için büyük bir sorun olmaktadır. Servis otobüsü tahsis edilmesini zorunlu görmekteyiz. En önemli diğer sorunumuz kreş. Genç belediyenin halen 50-60 çocuk (3-6 yaş çocukları bakılıyor) bir kreş mevcut. Ama çok yetersiz kalıyor. Yaz aylarında belediye çalışanlarına ayrılan bir kamping var. Fakat çalışanlar yararlanamıyor, dışardan kimselere 100-80 bin liraya kiraya veriliyor. Üzerinde önemle durulması gereken bir

nokta da şu bizzat belediye başkanımızın kendisi siyaset yapamayacağından söz ediyor. Ekonomik, demokratik talepler doğrultusunda kitlesel yönlendirme isteyen kişiler üzerine baskı ve baskı yöntemini uyguluyor. Çalışanlar arasında işçi-memur ayrımı yapılarak hasım güçler oluşturulmaya çalışılıyor. Maas ve yan ödemelerini zamanında alamıyoruz. Üç aydır yan ödemelerimiz ödenmiyor."

Yalnızca Belediye Saray'ında çalışan memurların sayısının 3000 kadar olduğunu, diğer belediyelerde çalışanların da benzer sorunlarla karşı karşıya olduklarını belirten Fevzi Taş, biran önce sorunların çözülmesini istediklerini söyledi.

politika ciddi bir iştir

Kerhen: Yeni kurtarıcı

Parlamento'da grubu bulunan yada bulunmayan partilerin üyeleri gerçekte olduğu gibi tam bir çatışma içinde mi?

Halkın bildiği kadıyla demecilerinde olduğu gibi birbirlerini yiyorlar mı? Kesinlikle hayır.

Bunun kanıtını görebilmek için TBMM kulislerinde dolaşmak yeter. Bir bakarsanız, hiç ilgisi olmayan gerçekte çatışma içinde olduğu sanılan partilerin üyeleri sarmıştır. Bir görürsünüz, bir gün önce birbirlerini verdikleri demecilerle şiddetle eleştirmiş, hatta küfürle varan sözler kullanmış siyasi partilerin üyeleri kolkola dolaşıyorlar.

Hayret edersiniz. Oysa gerçek bu. Şimdilerde, CHP ile MSP'lerin arasında su geçmez oldu. Baskı yasalarına birlikte karşı çıkıyorlar. Demirel'i, uygulamalardan ötürü birlikte kınıyorlar.

Trabzon CHP Milletvekili Ertöz Vahit Suçmez, geçenlerde basın toplantısı düzenleyerek AP'yi şiddetle eleştiren MSP grup sözcüsü Şener Battal'ı TBMM basın bürosunda yakaladı. Battal basın toplantısı sonrası gazeteciler ile sohbet

ediyordu.

Ne haber Şener dedi. Ne var ne yok?

"Basın toplantısı yaptık, ama sen geç kaldın. İstersen bülten yaptım sana vereyim."

Bu espirili konuşmadan sonra Suçmez masaya oturdu, sohbet katıldı.

Çeşitli konular üzerinde bir süre konuşuldu. Suçmez Avrupa parlamentoları Birliği Basın toplantısına ilişkin görüşlerini anlattı. Sohbet sürerken, bir gazeteci Battal'a dönerek:

Ne olacak bu ülkenin hali, Demirel bu işi götüremeyecek galiba, dedi. Ne diyorsunuz?

Bir başka gazeteci: Sonunda nasıl olsa CHP-MSP yapacaklar, onun için birlikte hareket ediyorlar. Gidışat bunu gösteriyor.

Battal, soruyu yönelten gazeteciye döndü, gülerken: "Biz MSP azınlık hükümeti kuracağız, CHP dışardan destekleyecek dedi."

Bir gülüşme başladı. sonra sesizlik ve az duyulabilen bir ses: "Kerhen."

Batı Sahra'daki kurtuluş mücadelesi yedinci yılında

İspanyanın çekilmesinden sonra işgalci Fas birlikleri Batı Sahra'yı denetim altına almak için yoğun baskılar ve katliamlar gerçekleştirdiler

DEMOKRAT DIŞ HABERLER SERVİSİ

Polisario Sekreteri General Muhammed Abdül-Aziz Londra'da yayınlanan "Middle East" dergisinden Howard Schissel ile konuştu, dört yıllık savaş sonrası Sahra'da karşı karşıya bulunan en önemli sorunlar üzerine Cephinin görüşlerini açıkladı.

Bilindiği gibi, Polisario Sahra'daki İspanyol Sömürgecilğine ve Fas işgaline karşı Ulusal Kurtuluş Savaşı'nı yönetti. Cephedir. Sömürgecilik Batı Sahra'yı yağmaladığından beri, "Saguat el Hamra ve Rio de Oro" halkı Polisario'nun önderliğinde savaşıyor.

284.000 kilometre karelik ve 75.000 kişinin yaşadığı bir ülke olan Batı Sahra, yeraltı kaynakları açısından alabileceği zengin ve stratejik önemi büyük olan bir ülkedir. Yeryüzünün en zengin fosfat kaynaklarına, petrol, demir, bakır, uranyum doğal gaz ve kıyılarına çok büyük balıkçılık alanlarına sahiptir. Gerek dünya fosfat piyasasında elinde tutan ABD tekelinin Batı Sahra'daki fosfat kaynaklarını denetimleri altına alma çabaları, gerekse emperyalist ülkelerin Batı Sahra'ya bictikileri stratejik değer, bu ülke üzerinde sömürgeci politikaların uygulanmasına yol açıyor. Daha önceleri İspanyol sömürgeci olan Sahra'da, şimdi Fas gerillilerinin insanlık dışı saldırıları yaşanıyor. İspanya, Fas ve Moritanya ile yaptığı bir anlaşmayla ülkeyi bu iki devlet arasında paylaştı. Bu, özellikle Batı Alman ve Amerikan tekellerinin yararına, onların çıkarlarını güvence altına almaya yönelik bir uygulamadır.

İspanya'nın çekilmesinden sonra Fas ve Moritanya işgalci birlikleri Batı Sahra'yı denetimleri altına alma girişimlerini başlattılar. Sahra halkı üzerinde yoğun baskılar, katliamlar gerçekleştirdi. Verilen zorlu savaş sonunda Moritanya Sahra'dan çekildi. Fas, Sahra halkını güçsüz düşürecek planları büyük bir acımasızlıkla gerçekleştirebiliyor. Örneğin, su kaynaklarının son derece kısıtlı olduğu Batı Sahra'da, kuyuları zehirleyerek ya da boşaltarak ülke halkını çaresizliğe sürüklemek istiyor. Ülke içersinde her türlü ulusal nitelikli davranış engellemek istiyor. Örneğin, halkın kendi dilini konuşmasını, kendi kültürüne özgür giysiler giymesini yasaklıyor. 10 yaşına giren her erkek çocuğunun askere yazılması şart koşuyor. İnsanlar kitleler halinde toplanıyor, götürülen insanlardan haber alınıyor, çocuklar toplu halde öldürülüyorlar.

Sahra halkı bu yoğun baskılar altında örgütlenmesini gerçekleştirmektedir. Bu direnme savaşının önderi olan Polisario, 1973 yılında "amacı, silahlı mücadele yoluyla sömürgecilğin her türünden ulusal kurtuluş ve tam bağımsızlığı gerçekleştirmek" olan bir örgüt olarak kuruldu. Kurulduğu günden bu yana Polisario, halkın silahlı direnişini örgütlemeye ve kitlelerin eğitimi yanında her türden gereksinimini karşılamaya görevlerini sürdürüyor. Su sorununa ve okuma yazma oranının büyük ölçüde düşük oluşuna karşı etkili önlemler almaya çalışıyor. Kısacası, Batı Sahra halkının tek temsilcisi olma konumunu koruyor.

Aşağıda yayınladığımız roportaj, Polisario'nun ülkenin karşı karşıya bulunduğu bazı önemli sorunlara bakiş açısını belirlemek açısından aydınlatıcı olması amacıyla sunulmaktadır. Örgüt Genel Sekreteri Muhammed Abdül Aziz'in verdiği yanıtlar şöyledir:

Moritanya ile ilişkiler
5 Ağustos Barış Anlaşması, Moritanya ile ilişkilerimizi açıkça ortaya koymaktadır. Birçok problem hâlâ var-

lığını koruyor ve barış sağlandığında ilişkilerimizi yeniden gözden geçirmek zorundayız.

- Afrika Birliği Örgütü'nün (OAU) Rolü
Her ABO Zirve Konferansında çözüm için Sahra halkının kendi kaderini tayin hakkı istendi. ABO'nun, önerilerini değerlendirmekle yükümlü beş kişilik Ad-Hoc Komitesinin bu süreci hızlandırıcı özel bir konferansı gerçekleştirmesi gerekmektedir.

- Sınırlı Arap Desteği Üzerine
Sahra Demokratik Arap Cumhuriyeti sadece iki Arap devletine-resmi olarak tanınıyor, Cezayir ve Güney Yemen. Ama bu, Arap dünyasının sempatisinden yoksun olduğumuz anlamına gelmemeli. Libya ile ilişkilerimiz kusursuz, son olarak Ürdün Kralı Hüseyin de olumlu bir konuma geldi. Kuveyt, Birleşik Arap Emirliği, Suriye, Sudan, Dibi ve Irak'a temsilciler gönderdik. Arap liderleri arasındaki düşmanlarımızı sadece Kral Hasan ve Enver Sedat'tır.

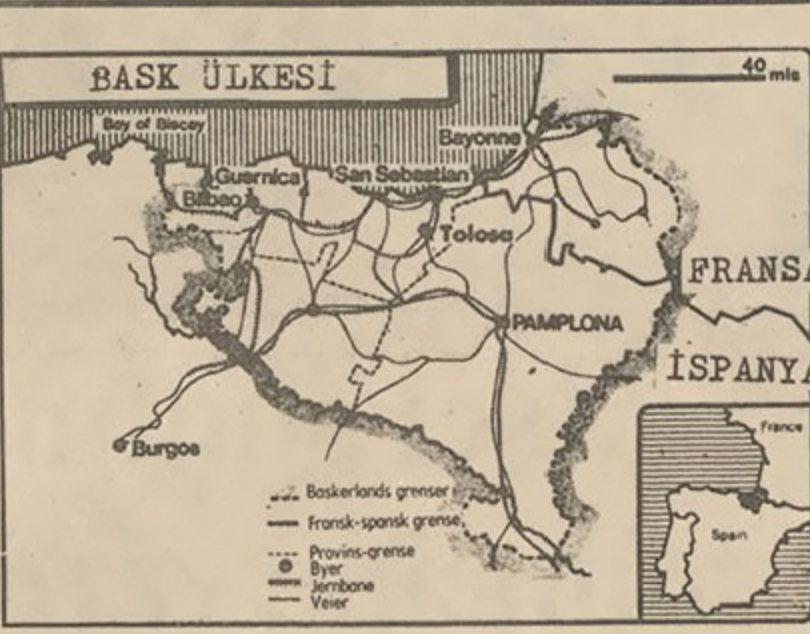
- Sahra'nın Doğal Zenginlikleri Üzerine
Biz ekonomik potansiyelini hızla geliştirmesi gereken genç bir ulusuz. Bizim değerli yeraltı kaynaklarımız ülkeyi yeniden ve hızla inşaatla kullanacaktır. Bağımsızlık kazanıldıktan sonra bağımsızlığımıza saygı duyan ve içinde bulunulan somut koşullar üzerinde ortak bir kaniya varabilen tüm partilerle birlikte, doğal zenginliklerimiz üzerindeki sömürünün sona erdirilmesi için çalışacağız.

Mısır'ın Fas'a yaptığı yardım.
Başkan Sedat, Filistinlilere yaptığı ihanetten sonra, şimdi de "dinamik barış"ı engellemeye çalışıyor. Bu, onun tecrüti de beraberinde getirecektir. Ancak Mısır'ın ve yardımcılarının büyüklüğü abartılmamalıdır. Fas'ın askeri donatısı da Fransa ve ABD tarafından sağlanmaktadır.

Anlaşmazlıklara Uluslararası Boyutlar Kazandırılması:
Sahra'daki anlaşmazlığa uluslararası platformda çözüm aranması, (sorunun uluslararasılaşması için) hiç bir neden görmüyoruz. Ancak, Kral Hasan'ın inadı etkin çevrelerce desteklenirse biz de kendimize uluslararası destek sağlama zorunluluğunu duyuyoruz.

POLISARIO Örgütü Genel Sekreteri Muhammed Abdül Aziz.

İspanya'da 14 BASK gerillası serbest bırakıldı

Endülüsl bölgesinin özerkliği için referandum yapıyor

MADRID (AFP) Madrid'teki polis kay-naklarının bildirdiğine göre, geçen ay Bask bölgesinin özgürlüğü için mücadele veren ETA örgütü tarafından kaçırılan Demokratik Merkez Birliği milletvekili E.Javier Ruperez'in 12 Aralık'ta serbest bırakılmasından sonra, 14 ETA militanı

serbest bırakıldı. Daha önce alınan haberlere göre, ETA örgütü E.J. Ruperez'in serbest bırakılmasına karşılık tutuklu Bask militanlarının serbest bırakılmasını istedi. Buna karşılık hükümet çevreleri ise sürekli olarak ETA örgütü ile bu konuda hiçbir pazarlığa girmediklerini bildirdiler. Ancak: Bask'daki çevrelerden sızan haberlere göre, hükümetin sivil temsilcilerinden biri ETA örgütünün temsilcileriyle ilişkiye geçti. 14 tutuklunun serbest bırakılması, bu ilişkilerin varlığını doğrulamaktadır.

Ote yandan, Maliye Bakanı M. Garcia Anoveros'un yaptığı açıklamaya göre 28 Şubat'ta Endülüsl bölgesinin özerkliği için referandum yapılarak, özerklik statüsü oynanacak. Bask Genel Konseyi ise bir bildiri yayınlarak Bask parlamentosu için seçimlerin 9 Mart 1980'de yapılacağını açıkladı.

ETA militanları yaptıkları basın toplantısında.

Dünya Gıda Konseyi sıkıntı çeken ülkelere gıda yardımı yapacak

MANILA (THA)

Dünya Gıda Konseyi Başkanı Arturo Tanco, yeni bir anlaşmayla sıkıntı çeken ülkelere ilk elde 10 milyon ton yardım yapılacağını söyledi.

Filipinler Tarım Bakanı olan Tanco, bu konuda Japonya, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada ve AET ülkeleriyle ilişkiye geçildiğini ve olumlu cevaplar alındığını söyledi. Sovyetler Birliği ve Demokratik Alman Cumhuriyeti ile de bu konu-

nun görüşülmesi için çaba gösterildiğini belirtti. Tanco, Küba devlet Başkanı Castro ile de bir görüşme yaptığını hatırlatarak Castro'nun başkanı bulunduğuna Bağlantısız Ülkeler grubunun da dünya gıda üretimini artırılmasından yana olduğunu ve bu konuda Conseyle dayanışma içersine gireceğini vurguladı. Önemli ölçüde besin sıkıntısı çeken 43 ülkede üretim artırımını gerektiriyor. Savunan Tanco, besin maddelerinin silah olarak kullanılmasını eleştirdi.

NATO'nun Avrupa'daki planları Sovyet halkı arasında kızgınlık yarattı

Sovyet Resmi Tass Ajansı, NATO'nun son Bakanlar Toplantısında alınan Batı Avrupa'ya orta menzilli nükleer füzelemleri yerleştirilmesi kararını, Sovyet Halkı arasında tepki yarattığını belirtti.

"Yeryüzünde Barış İçin" adlı yorumunda "Bu tehlikeli niyetin, uluslararası yumaşma ve silahsızlanma politikasına ters

düşüğünü "savunan Tass Ajansı, bu davranışın silahlanma yarışında yeni bir aşamayı başlatacağını öne sürdü". SSCB Kamu Sağlığına bağlı Tıp Bilimleri Dernekleri Konseyi, tüm sağlık emekçilerini bu karara karşı çıkmaya çağırdı. Çağrıda, barışın tüm dünya insanlarına sağlık ve mutluluk getireceği belirtildi.

Beğenmeyenler çare söylesin

Olmadı işte sayın Başbakanımız.

Bu hiç olmadı. Dün dediklerinizle

bugün söylediklerinizi siz hiç ara-ara anımsıyor yada karşılaşıyor musunuz?

Dün Ecevit'te buna yakın sözler ediyordunuz. Siz ne diyordunuz? Yapamayan gider yapacak olan gelir...

"Önce giden sit-sin sonra gelecek olanı düşünürüz"

Ehh bu sözler bir yerde kendi mantığınız içinde doğruydunuz. Ama bakın sayın Başbakanımız olmu-yor.

Kendi mantığınız içinde bile tutarlı olamıyorsunuz. Yani derdin çaresini bedava reçete yazdırmak diye buna denir işte.

Hem ne bedava reçetesi siz hastayı başka doktorlara muayene ettirip kendiniz ta ücreti alacaksınız. Koltukta oturmak sizden care bizden.

Oluyor Sayın Başbakanım olmuyor. "Yapamayan gider yapacak olanı sonra düşünürüz..."

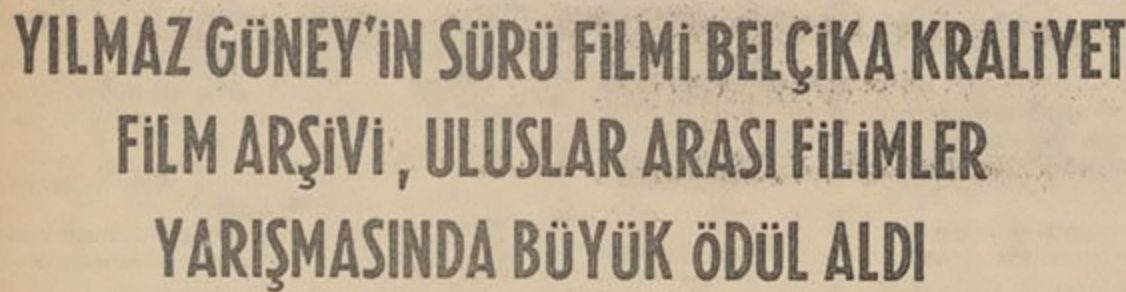
Panelin yarın saat 09.30'da başlayacağını açıklayan Topuz, panele Türk-İş Genel Teşkilatı sekreteri Orhan Erçelik, Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir ve Mali Sekreter Ömer Ergün'la Türk-İş'e üye sendikaların eğitim ve teşkilatlanma sekreterleri ve Türk-İş'in 8 bölge temsilcisinin katılacağını bildirmişti.

Panelin yarın saat 09.30'da başlayacağını açıklayan Topuz, panele Türk-İş Genel Teşkilatı sekreteri Orhan Erçelik, Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir ve Mali Sekreter Ömer Ergün'la Türk-İş'e üye sendikaların eğitim ve teşkilatlanma sekreterleri ve Türk-İş'in 8 bölge temsilcisinin katılacağını bildirmişti.

HAZIRLAYANLAR: Tanju CILIZOĞLU- Kerim MERT-

Muzaffer TURAN

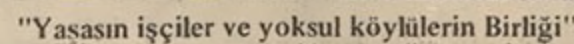

**TYS NAZIM HİKMETE KARŞI YAPILAN SALDIRILAR
İÇİN BİR BİLDİRİ YAYINLADI**

SANATIN İŞLEVİ

mayınlar çiçek açmaz

"İşçi sınıfının bilincine vardım"

YARIN:
ARADIĞIM DİMDİK KARŞIMDAYDI
SARILDI BOYNUMA

YARIN:
ARADIĞIM DİMDİK KARŞIMDAYDI
SARILDI BOYNUMA

SPOR SPOR

Bakanlığın sokağa attığı Yurdadön, Atatürk koşusu birincisi oldu

Ankara'da yapılan 44 üncü Büyük Atatürk Koşusu'nu, İstanbul Yenişehir Kulübünden Mehmet Yurdadön kazandı. Bilindiği gibi bir süre önce barmaklarından atılan, birçok başarılar kazanmış olan ulusal sporcuların arasında Mehmet Yurdadön de vardı. Kardeşle birlikte kaldıkları barınaktan atılan Yurdadön, uzun süre ev aramaktan yorgun düştüğünü, bu nedenle Büyük Atatürk Koşusu'nda başarılı olamayacağını söylemişti.

Büyük önder Ata-

türk'ün Ankara'ya ilk ayak bastığı Dikmen Keki Pınarı mevkiinden başlayan yarışta, Yurdadön 30.36.8'lik bir derece ile ilk sırayı aldı.

İki bölgeden 80'e yakın atletin katıldığı yarışta ikinciliği Ankara MTA Kulübünden Necdet Ayaz, üçüncülüğü Zonguldak MTA Kulübünden Mehmet Terzi dördüncülüğü de Karagücü takımından Necmettin Sağlam elde ettiler.

Mehmet Yurdadön'ün baştan sona önde götürdüğü yarışta maratoncu Veli Balı ancak 11.inci olabildi.

Bu arada 65 yaşındaki atlet Ahmet Köylü, parkuru 66.ıncı olarak bitirdi.

Saat 15.05'de başlayan yarışta ilk 500 metre grup halinde koştu. Daha sonra Mehmet Yurdadön, Necdet Ayaz ve Mehmet Terzi gruptan koptular.

Hava silahları Türkiye şampiyonası yapıyor

Atıcılık ve Avcılık Federasyonu'nun düzenlediği "Türkiye Hava Silahları Atıcılık Şampiyonası" 10-13 Ocak tarihleri arasında Bursa'da yapılacaktır.

Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerine gönderilen, Türkiye hava silahları şampiyonasıyla ilgili yazıda, Bursa'da yapılacak olan şampiyonaya 1980 yılı vizesi bulunan sporcuların katılabileceği bildirildi.

Trabzon Belediyesi, Trabzon amatör kulüplerine bağış yaptı

Trabzon Belediyesi'nin Trabzon amatör kulüpler futbol federasyonuna 50 bin lira bağışta bulunduğu bildirildi.

Yapılan bağışla ilgili açıklamada bulunan, Trabzon belediye başkanı yardımcısı Fuat Eyüboğlu, Trabzon'daki amatör kulüplerin Trabzonspor'u beslediğine değinerek, "Amatör kulüpler Trabzon'da üretken bir çiftlik niteliğindedir. Ancak bunlara gereken yardım eleri uzanmıyor" dedi.

Mehmet Yurdadön finişte kalkarken

TOFAŞ'lı güreşçi ve basketbolcular test'ten geçtiler

BURSA (Özel)

TOFAŞ-SAS Kulübü güreşçi ve basketbolcuları antropometrik testinden geçirmiş ve başarılı not almışlardır. TOFAŞ kulübünün devletli olarak Bursa'ya gelen İstanbul Anadoluhisar Gençlik ve Spor Akademisi öğrenci üyesi Dr. Çetin Gürses ve 11 akademisi öğrencisi TOFAŞ'lı güreşçi ve basketbolcuları teste tabi tutmuşlardır.

Atatürk Spor Sarayı güreş salonunda 2 gün süren test uygulamaları, baskıyla hazırlanmış, arkadaşlarını döven ve ona elektrik verenlerin bu rapor hazırlanması işinde parmakları bulunduğunu ileri sürdüler.

ERZURUM (THA) Ortadereceli okullar arasında masa tenisi karşılaşmaları sonuçlandı. Karşılaşmalar sonunda şu okullar başarılı oldular

TOFAŞ-SAS'lı bir sporcuya test uygulanırken

Erzurum'da orta dereceli okullararası masa tenisi karşılaşmaları sonuçlandı

ERZURUM (THA)

Ortaokullar kız ve erkeklerde Anadolu Lisesi birinci, yine kız ve erkeklerde Gaziantep Muhtar Paşa Ortaokulu ikinci

taokullarda ilk iki sırayı alan takımlar 22-27 Mart tarihleri arasında Eskişehir'de, liselede ilk iki sırayı alan takımlar 4-9 Şubat tarihlerinde Aydın da Erzurum'u temsil etme hakkını kazanmışlardır.

Emniyette ölü

(Baştarafı 1. Sayfada)

arafından verilen raporda, ölümün beyin kanamasından olduğu görüşü bildirildi. HASTANE PERSONELİ DİRENİŞİ GEÇTİ Pazartesi günü gözaltına alınan Hacettepe Üniversitesi memurlarından Hüseyin Karakaş'ın önceki gün emniyette ölmesi üzerine Hacettepe Hastanesi personeli dün direnişe geçti.

Hastahane duvarlarına "Hüseyin'in katli faşist polistir" "İşkencilerden hesap soracağız" şeklinde afişler yapıştırılan hastane personelinin direnişe geçmesinin duyulmasından sonra, olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri geniş ölçüde arama yaptı. Bu arada hastahane girişler yasaklandı ve içeride bulunanların üzerleri arandı.

"BEYİN KANAMASINDAN" ÖLDÜĞÜ SAPTANDI Kahramanmaraş katliamı portote gösterileri arasında Hacettepe Hastanesi'nde bildirildi dağıtılan gözaltına alınan ve daha sonra emniyette "beyin kanamasından" öldüğü bildirilen Hüseyin Karakaş için doktorlardan kurulu bir ekip temiz rapor verdi. Raporda Karakaş'ın beyin kanamasından öldüğü görüşüne de yer verildi.

Arkadaşlarının Hüseyin'in işkenceyle öldürüldüğüne hakkında Hacettepe kamakolunda polisler tarafından feci şekilde dövüldüğü, bu olay sırasında trafik tıkanıklığına sebep olduğu, Profesör Doktor İbrahim Tunalı, uzman doktor Cahit Zentürk, uzman doktor Özer Kendi, otopsi yardımcısı Kadri Altın ve Savcı yardımcısı Servet Güzel'den kurulu ekip, Hüseyin Karakaş'ın işkenceyle öldürüldüğünü, cesedin temiz olduğuna ilişkin rapor hazırladı.

Hüseyin Karakaş'ın arkadaşları, Numune Hastanesi morgunda hazırlanmış bildirilen raporun, baskıyla hazırlanmış olduğunu, arkadaşlarını döven ve ona elektrik verenlerin bu rapor hazırlanması işinde parmakları bulunduğunu ileri sürdüler.

ERZURUM (THA) Ortadereceli okullar arasında masa tenisi karşılaşmaları sonuçlandı. Karşılaşmalar sonunda şu okullar başarılı oldular

ERZURUM (THA) Ortadereceli okullar arasında masa tenisi karşılaşmaları sonuçlandı. Karşılaşmalar sonunda şu okullar başarılı oldular

ERZURUM (THA) Ortadereceli okullar arasında masa tenisi karşılaşmaları sonuçlandı. Karşılaşmalar sonunda şu okullar başarılı oldular

ERZURUM (THA) Ortadereceli okullar arasında masa tenisi karşılaşmaları sonuçlandı. Karşılaşmalar sonunda şu okullar başarılı oldular

ERZURUM (THA) Ortadereceli okullar arasında masa tenisi karşılaşmaları sonuçlandı. Karşılaşmalar sonunda şu okullar başarılı oldular

ERZURUM (THA) Ortadereceli okullar arasında masa tenisi karşılaşmaları sonuçlandı. Karşılaşmalar sonunda şu okullar başarılı oldular

ERZURUM (THA) Ortadereceli okullar arasında masa tenisi karşılaşmaları sonuçlandı. Karşılaşmalar sonunda şu okullar başarılı oldular

ERZURUM (THA) Ortadereceli okullar arasında masa tenisi karşılaşmaları sonuçlandı. Karşılaşmalar sonunda şu okullar başarılı oldular

ERZURUM (THA) Ortadereceli okullar arasında masa tenisi karşılaşmaları sonuçlandı. Karşılaşmalar sonunda şu okullar başarılı oldular

pe Hastanesi personeli ve Hacettepe Üniversitesi öğrencileri direnişe geçti.

Direniş sırasında çeşitli gösteriler düzenleyen "İşkenciler bizi susturamaz" gibi sloganlar yazılı afişler yapıştırdılar.

ÇOK SAYIDA KİŞİ GÖZALTINA ALINDI Direnişin duyulması üzerine polis ve jandarma ekipleri Hacettepe Hastanesi'ni kordon altına aldı. Tüm kapılarını tutulmasından sonra hastane içinde bulunan, ziyaretçiler, muayeneye gelenler ve hastane personeli tek tek dışarı çıkarıldı. Bu arada ne için geldiğini kanıtlayıcı şekilde ifade edemeyen, kimlik kartları bulunmayan, anlattıkları emniyet görevlilerini tatmin etmeyen ve genellikle üzerinde öğrenci kimliği bulunanlar araştırılmak üzere gözaltına alındı. "Araştırılmak üzere" gözaltına alınanlar arasında başka hastahanelerde görevli veya stajyer doktorlar da bulunduğunu bildirildi.

CENAZE ALİSİNE HABER VERİLMEDEN GOMULDU Olayların daha fazla büyümesi önlemek amacıyla emniyet görevlileri Hüseyin Karakaş'ın cenazesini ailesine haber vermeden gömdükleri öğrenildi. Cenaze toprağa verildikten sonra Hüseyin Karakaş'ın ailesine, çocuklarının öldüğü ve toprağa verildiği konusunda haber iletildiği bildirildi.

Bu arada dün sabah direnişe geçen Hacettepe Hastanesi personeli ve Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin duvarlarına yazılan "Hüseyin Karakaş'ın işkenceyle öldürüldüğü" yazısı, duvarlara yazılmış oldukları bildirildi.

Gebze'de (Baştarafı 1. Sayfada) siz alan işveren, akit temsilci olmak üzere toplam on üçün işine son vermişti. Bu arada Kocaeli Bölge Çalışma Müdürlüğüne yapılan başvurulara işyerinde yetkili sendikadan Devrimci Metal-İş Sendikası olduğu belirlenmişti.

DİRENİŞTEKİ (Baştarafı 1. Sayfada) kel işçilerinin ve çocuklarının insanca yaşama düzeyine kavuşturulması ileri sürüldü. Çalışma ve yaşama koşulları çok zor olan işçilerin sorunlarını çözme yolunda 22 aydır bir tek adım atılmamıştır.

Gerek işyeri yetkisini elinde bulunduran sendika, gerekse işveren bir haftadan bu yana Tekel işçilerinin bir bütün olarak göstermekte olduğu tepkiye gözi kör olarak bakamazlar ve bu yüksek haklı seslere kulak tıkamazlar.

Tekel işçilerinin haklı istemleri en kısa zamanda karşılanmalıdır. Öte yandan Bank-Sen Sendikası yaptığı açıklamada, tüm ilericiler, yurtseverler, "can güvenliği" ve "sendikal haklar" için dayanışmaya çağırıldı.

Afganistan (Baştarafı 1. Sayfada) Öte yandan Muhalefet, yeni devlet başkanını "Sovyet Ajanı" olmak suçladı. Muhalefetteki Cemaat-ı İslam hareketinin bir yetkilisi yabancı bir haber ajansına verdiği demeçte, Karmel'in iş devlet başkanları arasında "en fazla Sovyet yanlısı" olduğunu söyledi.

Amerikan kaynakları da "Afganistan'daki Sovyet Yığınlarının esareti çözüldü" şeklinde bir yorum yaptılar.

10994 ÖĞRETİMENDEN (Baştarafı 1. Sayfada) len boykotta haklarında idari kovuşturma açılan 10.994 öğretmen 1711 için sürdürülen kovuşturmanın tamamlanarak görevden alındıkları henüz siyasetin tarafından gözaltına alınmış öğretmenlerin bu sayıya dahil olmadığı bildirildi. Bakanlık isten el çektiler öğretmenlerin 874'ünün ilk, 877'sinin ise orta öğretim kurumlarında görevleri oldukları da açıklanmışa eklenildi.

ABD'de (Baştarafı 1. Sayfada) Sadece Kitabın: go-revilleri değil, genellikle 500 uzmanlarda şu konunda birleşmektedirler: 1979'un son dönemindeki koşullar ve altının onunun 525 dolar aşmasını içinde altın fiyatlarının 1980'de artmaya devam edeceği güvenle söylenebilir. Uzmanlardan biri "altının onunun 600 dolara çıkacağını biliyorum. Ancak bu rakama hangi tarihte ulaşacağını şimdiden tahmin etmem mümkün değil" demektedir.

New York borsasında görevli iktisadçılara göre, ABD ekonomisi 1980-1990 döneminde yüzde 2-3'ten 3.4 oranında büyüyecek, ülkedeki enflasyon oranı ise yüzde 6.7-8.9 olacaktır.

Büyük Amerikan şirketlerinden birinin iktisadçısı ise New York borsasında görevli iktisadçıların tahminlerinin bir ölçüde kötümser bulunduğunu belirtmekle birlikte, ABD'nin yine de Ortadoğu'da kaydedilebilecek gelişmeler yüzünden bazı sıkıntılara karşı karşıya kalabileceğini söyledi.

1979 sonunda dolar ABD'nin karşışmış olduğu çeşitli güçlükler yüzünden 1970 yılına oranla Federal Amerikan markı ve İsviçre Frankı karşısındaki değerlerini yarı yarıya yitirmiş durumda. 1979'un son günlerinde yabancı paralar karşısında durumu istikrarlı olmayan Amerikan dolarının 1980'de de değer kaybetmeye devam edeceğini belirttiler.

515,50 DOLARA YÜKSELDİ New York Borsasında altın, Avrupa'daki rekoru da kırarak onsu 515,50 dolardan işlem gördü.

ABD, İran'a (Baştarafı 1. Sayfada) -İlaç ve yiyecek dışında İran'a mal satışının durdurulması, İran gemilerinin ve uçaklarının kendi semalarında ve sularından geçmesine izin veren ülkelerle yaptırım uygulanması.

İranla yeni ilişkilerde bulunan ülkelere yaptırım uygulanması. Amerika Dışişleri Bakanlığı, İran'ın ihrac ettiği petrole hiç bir şekilde yaptırım uygulanmayacağına söylemiştir.

Aydın (Baştarafı 1. Sayfada) Kurtuluş'ta meydana gelen olayda, yoldan geçmekte olan Mustafa KUTAY isimli bir çocuk yaralandı.

Olayla ilgili kahvede oturanların verdiği bilgiye göre Kurtuluş'ta DE-LU TURAN, YUSUF BOLENT ve LATİF diye bilinen faşistlerin, genellikle sokakları kışiletin oturdugu kahveyi targağları sırada, saldırganlardan bir kişi ile yoldan geçmekte olan Mustafa KUTAY isimli bir çocuğun yaralandığı bildirildi.

•Maden-İş yöneticilerinin gözaltına alınması protesto etmek için yemekte boykotu yapan Metas işçilerine siyasetin güvenli gücünü müdahale etti ve işyeri temsilcileri, ahşap ve bir kısım işçiyi gözaltına aldı.

•Öte yandan 10 gün önce evleri basılarak gözaltına alınan ve önceki gece salıverilen 10 genç işkence gördüklerini söylediler.

•Sağ görüşlü Mesut Leventi Pamukcu adlı Edebiyat Fakültesi öğrencisi öldürüldü.

Ahnan bilgilere göre, olay Bakırköy, Zuhuratbaba Sokak'ta meydana geldi.

•ANKARA Kayaş Şirintep'e son-tinde oturan Yüksel Bal adlı sağ görüşlü olduğu bildirilen bir işçi silahlı saldırı sonucu dün öldürüldü. Kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından öldürülen Yüksel Bal'ın Türkiye Elektrik Kurumu'nda çalıştığı bildirildi.

•Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 numaralı Askeri Mahkemesi, birden çok kişiyi öldürmeye teşebbüs suçundan yargılanan sağ görüşlü Selim Elide'nin Ferhat Seferoğlu adlı kişiye toplan 44 yıl 6 ay ağır hapis cezasına mahkum etmiştir.

•ELAZIG-Osman Tın adındaki sağ görüşlü otoredek parçası satıcısı evinden çıkıp oto.noobilne birerkeren, açdan yay-lım atışı ile öldürüldü. Olay sırasında izet Tok-tay adlı bir işçi de yaralandı.

BELEDİYE VE ESNAFIN SESİ GAZETESİ (Demokrat-43)

ABD'de

(Baştarafı 1. Sayfada)

Sadece Kitabın: go-revilleri değil, genellikle 500 uzmanlarda şu konunda birleşmektedirler: 1979'un son dönemindeki koşullar ve altının onunun 525 dolar aşmasını içinde altın fiyatlarının 1980'de artmaya devam edeceği güvenle söylenebilir. Uzmanlardan biri "altının onunun 600 dolara çıkacağını biliyorum. Ancak bu rakama hangi tarihte ulaşacağını şimdiden tahmin etmem mümkün değil" demektedir.

New York borsasında görevli iktisadçılara göre, ABD ekonomisi 1980-1990 döneminde yüzde 2-3'ten 3.4 oranında büyüyecek, ülkedeki enflasyon oranı ise yüzde 6.7-8.9 olacaktır.

Büyük Amerikan şirketlerinden birinin iktisadçısı ise New York borsasında görevli iktisadçıların tahminlerinin bir ölçüde kötümser bulunduğunu belirtmekle birlikte, ABD'nin yine de Ortadoğu'da kaydedilebilecek gelişmeler yüzünden bazı sıkıntılara karşı karşıya kalabileceğini söyledi.

1979 sonunda dolar ABD'nin karşışmış olduğu çeşitli güçlükler yüzünden 1970 yılına oranla Federal Amerikan markı ve İsviçre Frankı karşısındaki değerlerini yarı yarıya yitirmiş durumda. 1979'un son günlerinde yabancı paralar karşısında durumu istikrarlı olmayan Amerikan dolarının 1980'de de değer kaybetmeye devam edeceğini belirttiler.

515,50 DOLARA YÜKSELDİ New York Borsasında altın, Avrupa'daki rekoru da kırarak onsu 515,50 dolardan işlem gördü.

ABD, İran'a (Baştarafı 1. Sayfada) -İlaç ve yiyecek dışında İran'a mal satışının durdurulması, İran gemilerinin ve uçaklarının kendi semalarında ve sularından geçmesine izin veren ülkelerle yaptırım uygulanması.

İranla yeni ilişkilerde bulunan ülkelere yaptırım uygulanması. Amerika Dışişleri Bakanlığı, İran'ın ihrac ettiği petrole hiç bir şekilde yaptırım uygulanmayacağına söylemiştir.

Aydın (Baştarafı 1. Sayfada) Kurtuluş'ta meydana gelen olayda, yoldan geçmekte olan Mustafa KUTAY isimli bir çocuk yaralandı.

Olayla ilgili kahvede oturanların verdiği bilgiye göre Kurtuluş'ta DE-LU TURAN, YUSUF BOLENT ve LATİF diye bilinen faşistlerin, genellikle sokakları kışiletin oturdugu kahveyi targağları sırada, saldırganlardan bir kişi ile yoldan geçmekte olan Mustafa KUTAY isimli bir çocuğun yaralandığı bildirildi.

•Maden-İş yöneticilerinin gözaltına alınması protesto etmek için yemekte boykotu yapan Metas işçilerine siyasetin güvenli gücünü müdahale etti ve işyeri temsilcileri, ahşap ve bir kısım işçiyi gözaltına aldı.

•Öte yandan 10 gün önce evleri basılarak gözaltına alınan ve önceki gece salıverilen 10 genç işkence gördüklerini söylediler.

•Sağ görüşlü Mesut Leventi Pamukcu adlı Edebiyat Fakültesi öğrencisi öldürüldü.

Ahnan bilgilere göre, olay Bakırköy, Zuhuratbaba Sokak'ta meydana geldi.

•ANKARA Kayaş Şirintep'e son-tinde oturan Yüksel Bal adlı sağ görüşlü olduğu bildirilen bir işçi silahlı saldırı sonucu dün öldürüldü. Kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından öldürülen Yüksel Bal'ın Türkiye Elektrik Kurumu'nda çalıştığı bildirildi.

•Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 numaralı Askeri Mahkemesi, birden çok kişiyi öldürmeye teşebbüs suçundan yargılanan sağ görüşlü Selim Elide'nin Ferhat Seferoğlu adlı kişiye toplan 44 yıl 6 ay ağır hapis cezasına mahkum etmiştir.

•ELAZIG-Osman Tın adındaki sağ görüşlü otoredek parçası satıcısı evinden çıkıp oto.noobilne birerkeren, açdan yay-lım atışı ile öldürüldü. Olay sırasında izet Tok-tay adlı bir işçi de yaralandı.

Arkadan vurdular Üçünü de

(Baştarafı 1. Sayfada)

Görmedi ama, Tekel işçileri arkadan vuranların kan olduğunu biliyor, tanıyor. Öyle biliyor ki...

Cibali'de direniş var... Cibali bütün işçileri, öldürülen arkadaşlarını arından mücadele tarihlerine onurlar düşüyorlar. "Tarih..." diyor ve çift nokta ist-iye koyuyorlar: "21 Aralık 1979". Düşükleri tarihini altına şunları yazıyorlar, "Faşistler bir arkadaşımızı daha düşürdüler bugün. İşyeri temsilcisi Sabahattin'i yitirdik. Yapılması gerekeni yaptık ve direnişe geçtik..."

CİBALI'LI İŞÇİLERİN DİRENİŞİ, BİR KONYE MESELESİDİR Evet, Cibali bütün işçileri mücadele geleneklerini sürdürüyorlar. Din nasal direniyorlar, bugün de öyle direniyorlar. Cibali'nin bütün işçisi için direnmek, bir konye meselesidir. Bir miras meselesidir. O, bu biricik mirasına sımsıkı sarılıyor.

Cibali'nin bütün işçisi yedi göbekten bu yana direnmektedir. Ta Osmanlı'dan bu yana gelir direnme gelenekleri Cibali'nin işçilerinin... Kesintisiz bu güne dek sürer. Gelin hep birlikte, bir göz atalım Cibali işçisinin yedi göbekten günümüze getirdiği mücadeleyi gönlümüze...

Yıl 1907... Reji bütün işçileri greve gitti. Yıl 1908... İstanbul'da grevli günler. Daha çok bir birikimin sonucu or-

Demirel'e (Baştarafı 1. Sayfada) zinde üniversite öğrencileri ile güvenlik güçleri arasında karşılıklı olarak ateş açıldı. İstanbul, Adana, Gaziantep, Adıyaman ve Kahramanmaraş'ta da iş-malar ve gösteriler meydana geldi. Sıkıyönetim birlikleri özel komando birlikleri, tanklar, zırhlı arabalar la takviye edildi. İstanbul'da güvenlik güçleri yolları manialarla kesti. Ankara öğretmenlerinin boykotu yaygın biçimde katıldıkları gözlemlendi.

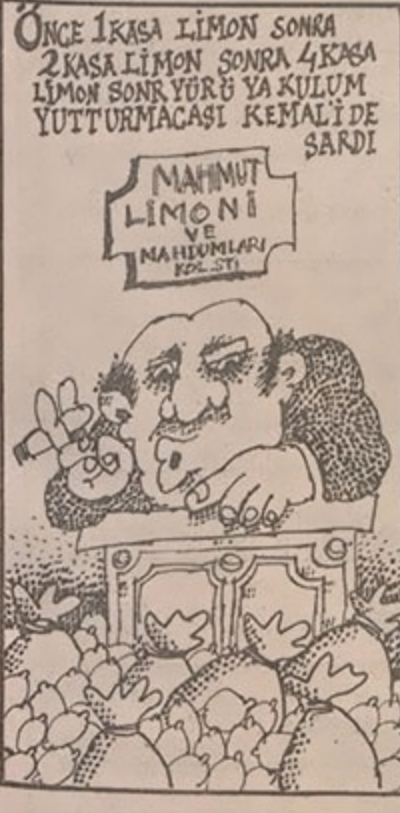
Altından sonra (Baştarafı 1. Sayfada) day, geçtiğimiz haftalarda karaborsaya düşmüş, gerek on üreticiler, gerekse firm sahipleri büyük kentlerde fiyat artırmak için belediyelere başvurmuşlardı. Un ve ekmeğin üreticilerinin o zaman durdurulan bu taleplerinin, buğday piyasasındaki son gelişmeler karşısında, karşılama yönüne gidileceği anlaşılmakta.

Altı yılda (Baştarafı 1. Sayfada) çirkinleten sonra hükümetinin izleyeceği dış politikayı da belirledi ve "önceki hükümetlerce imzalanmış anlaşmalara sadık kalınacağını" söyledi.

Yetkili gerçeklik (Baştarafı 2. Sayfada) kan şey kuradışı bir raslantı. Gene de düşünüldüğü: şöyle ki, Demirel'in düştüğü çelişkiye örneğin bir İdi Amin, bir Enver Sedat ya da Güney Kore başkanı düşmezdi. Demirel ise, yalnız bu son seferde değil, şimdiye kadar tekrar tekrar benzer açmazlara düşmüştür. Yani, bir başka söyleyişle, biçimleni özlemeye çalıştığımız "kurumsal gerçeklik" anlayışını yitirmeye çabalayan AP, bu anlayışa tam uygun "kurumsal çatı"yı bulmakta güçlük çekmektedir Türkiye'de. Çünkü Türkiye "ara-yer" dedir. Uyumsuzluk da bu yerin özelliğinden ileri gelir. Tipik bir azgelişmiş ülke değiliz, Batılı bir demokratik toplum olmadığınız gibi. Toplumsal formasyonunuz, her iki tür topluma özgü olarak tanınan öğelerin özgül bir bileşimiyle oluşuyor, ama ikisine de indirgenmesi mümkün değil. Bugün Türkiye'de hüküm süren yoğun sınıf mücadelesini belirleyen etmenlerden biri de ülkemizin bu kural-dışı yapısı. Altmışlara kadarki sınıf mücadelesi, 27 Mayıs anayasası ile bir dönemeci dönerken, biçimsel değil, fiilen varolan bir "kuvvetler ayrılığı"ni kurmuştu. Eski ve yeni egemenlik biçimlerini tekabül eden rakip sınıfsal güçlere, etki ve yetki alanlarını çiziyordu 27 Mayıs anayasası. Altmışlardan sonra ise, bu ikili yapıya, ezilen sınıfların politik kurumları da katılmaya başladılar: resmen tanınanlar için değil, kitle muhalefetinin itişile geldiği bugün vardıkları yere.

Bugün egemen sınıfların önemli kesimlerini tediğin eden durum, çoğulculusma yolundaki bu eğilimdir. Çünkü Türkiye'nin bunca yıldır kendini geliştirememiş egemen sınıfları, Batı'daki müttifikleri gibi, çoğulculuğu biçimselleştirip kendi egemenlik mekanizmalarına eklemeyecek güce değiller. Bundan dolayıdır ki, televizyonda basında ne derlerse desinler, egemen sınıfların temsilcileri açısından, bugün "demokratizm" ya da "laikçilik" lakırdılarının akla getirildiği şeylerden çok daha dokuzay bir tehliktir. Devrimciler açısından ise demokrasi, devrimci hareket ile kitlese muhalefet arasında dahi potansiyel bağlantıdır. Egemen sınıfların "kurumsal-hiyerarşik" gerçekliklerine karşı, kitlelerin kendi gerçekliklerini oluşturacakları, ve savunacakları kurumlarını yaratmanın mücadelesidir.

NE ALIRSAŒ 12.5

Demokrat
Catalçeşme sok.No:50
Cağaloğlu/İSTANBUL
Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3246/4
Ankara Bürosu:
Konur Sok. 24/19
Kızılay/ANKARA
Telefon: 17 01 41

BAS-SAN Basın Yayın
Sanayi ve Ticaret A.Ş.
adına imtiyaz sahibi
Dursun AKÇAM
Genel Koordinatör
Arslan B. KAFAOĞLU

Yazışları Yönetmeni
Bülent ÖZÜKAN
Sorumlu Yazışları Müdürü
Işık YURTÇU
Ankara Temsilcisi
Dr. Ergin ATASU

ABONE KOŞULLARI
Yurt içi
3 aylık 675.- TL
6 aylık 1350.- TL
1 yıllık 2700.- TL
Yurt dışı
3 aylık 1350
6 aylık 2700
1 yıllık 5400
İLAN KOŞULLARI
2,3. sayılar (süt cm) 400 - TL
Devam sayfaları (süt cm) 450 - TL
İlan sayfaları (süt cm) 320 - TL
Doğum, nisan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt. 5 cm) 700 - TL
Yayın ilanları .... 400 - TL
Küçük ilanlar (kelimesi) 10 - TL

Demokrat ofset tesislerinde hazırlanmış Hürriyet ofset tesislerinde basılmıştır.

Maraş'ın öğrettikleri

Egemen anıtlar, faşist güçlerin terör ve katliama dayalı saldırı siyaseti sayesinde Ecevit hükümetini istedikleri doğrultuda yönlendirme olanağına sahip olmuşlardır. Büyük çıkar çevreleri faşist terör ve demagoji araçlarıyla yarattıkları gerçiklik ve darbe ortamı içinde, Ecevit'e en gerici uygulamaları bile yaptırabiliyorlardı.

Gelmıştır ve yüzlerce insanın kanını içmiştir. Ve öyle bir ortam yaratılmıştır ki Maraş'ı kana boğanlara, halkı onulmaz yaralar içinde bırakanlara yaptıkları övünme olanağı verilmiştir. Bütün bir halk anırsız bir acı içindeydi, faşistler, televizyona çıkıp keyifle başkalarını suçlayabilişlerdi.

Maraş, özgürlükten, barıştan, iyiden, güzel- den ve doğrudan yana olanlar için bir uyarıdır... Birlik mücadele ve barış çağrısıdır.. Ve bu çağrıya tüm yurtseverler cevap vermelidir.

ECEVİT VE FAŞİZM

Simdi emekçi halk, bütün bu olup bitenler karşısında Ecevit'e neler yaptığını sormaktadır. Ortada olan bir gerçek varsa o da Ecevit'in, faşist güçlerin açık açık ve pervasızca oynadıkları bu kanlı oyunu bozmak için; oyuna girmeyecğini söyleyip durmaktan, ara sıra sağa sola tehditler savurmaktan ve sağa da sola da karıştığını tekrarlama- dan başka hiçbir şey yapmadığıdır.

Ve Ecevit böyle bir anlayışla bir süre daha hükümet olabilmişse bunun nedeni emekçi halk güçlerinin faşizme karşı; uyanıklığında ve mücadelesindedir.

Bu anlayış, Luşkusuz Ecevit'in, sorunu faşizme karşı mücadele sorunu olarak kavrayamayışından kaynaklanmaktadır. Ecevit, hükümet oluştuktan bu yana emperyalist güçlerin isteklerini yerine getirmek ve sorunlarını çözerek onların faşizmin yerine kendisini teci- etmelerini sağlamayı he-

defleyen bir politika izlemiştir. Sorunun Ecevit'in anlayışı çerçevesinde ele alınması, yani "anarşi" ve "terör" sorununu olarak görülmesi halk düşmanlarının saldırı ve katliamlarını kolaylaştırmıştır.

Yaşanılan gerçekle- rin "anarşi", "terör", "şiddet eylemleri" olarak görülmesi yüzlerce canın, onlarca yiğidin göz göre göre kurtlara teslim edilmesi demektir Maraş katliamıyla birlikte artık yapabilecek fazla birşey kalmayan Ecevit, belki de son bir gayretle, sıkıyö- netim faşist terörü ezeceği gibi boş hayal- ler de yaymıştır. Sıkıyönetimin ilan gerekçe- sinin Maraş olması- rağmen sıkıyönetime ilişkin TRT'den yayı- nlanan haberlerde Maraş'ın son derece tali bir yer tuttuğu görü- lmektedir. Bir faşist katliam olduğu toplumun bütün bilinçli unsurları tarafından kabul edilen Maraş vahşetini Ecevit'in "Maraş toplumsal o- layları" diye adlandı- rması katliamı unuttu- rmak istemesi, üzerinde durulması gereken bir olgudur. Ve herhalde çok anlamlıdır.

Zulmün ve vahşetin en korkuncunu yaşayan, evladını yitiren, yurdu evi barkı yakılıp, yıkılan ve göçe zorlanan Maraş halkı...

lerce insanı yok etmek. Öz olarak belirtmek gerekirse; faşist güçlerin stratejik programı Maraş'ı yaygınlaştırmaktır. Yeni yeni Maraşlar- dır. Bütün Türkiye'yi Maraşlaştırmaktır.

MARAŞ BİR UYARIDIR

Maraş'ın katliamı as- lında bir uyarıdır. Özgürlükten, kar- deslikten, barıştan, in- sanca yaşamaktan yana olanlara bir uyarı. Doğ- rudan, iyiden, güzelden yana olanlar için bir uyarı. Ve bir çağrıdır Maraş. Kendi yurdunda köle gibi yaşamak istemeyenlere. Kendi evinde tutsak olmak istemeyenlere. Birlik, mü- cadele ve direniş çağrısıdır Maraş, faşizme karşı olanlar için... Yüreği halktan yana çarpanlar için.

Bu çağrıya tüm yurt- sevrer cevap vermelidir. Bu çağrı cevapsız bırakılmamalıdır.

Maraş'ın öğrettikle- ri, söylemek iste- dikleri yok mu- dur bizlere? Elbette var-

dır. Sadece Maraş'ın değil, Malatya'nın, Si- vas'ın öğrettikleri de vardır.

Maraş katliamından çıkarılan derslerin ve öğrenilmesi gerekenle- rin bir kısmını katliamı yaşayan ve o sırada Maraş'ta öğretmenlik yaptığı halde dönemin Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur tarafından olaylardan sonra sürgün-

mesi, vb. nedenler fa- şistlerin vahşice saldırı- larına istediklerini ya- pabilmelerini sağladı.

"Halkın savunması nasıl oldu?"

"direnenler kazandı. Savunma saldırıya karşı gelişen bir tepki şek- lindeydi. Birçoğu öldü- rülmek için karşı ko- yuyordu. Ancak bir de-

ne CHP iktidarının ve Maraş'taki il yöneticile- rinin tutumları neden oldu.

Malatya'da düzenlenen mek istenen katliam ni- çin başarıya ulaşama- mıştır. Bölgede oldukça önemli bir yeri olan Hamido'nun paket-bom- ba ile öldürülmesinin katliama dönüştürülme- mesi anlamlıdır. Faşistlerin Hamido gibi birisini seçmeleri ve fe-

Maraş halkının söy- leyeceği daha çok söz var.

Onlarca evladını yiti- ren, yurdu evi barkı yıkılan, göç ettirilen, zulmün ve vahşetin en korkuncunu yaşayan Maraş halkı ile birlikte bütün Türkiye halkının söyleyecek daha çok sözü var.

Maraş katliamından bir yıl sonra, tüm anti- faşist güçlerin Maraş'ta yaşanan vahşet karşı- sında ne yapabildikleri- ni düşünmeleri gerekir. Bu, emekçi halkın onu- ru, özgürlük ve canı için kaçınılmaz bir gö- rev sayılmalıdır. Özgür ve aydınlık bir gelecek için yapılması gereken- ler, Maraş'ta ev-ev, sokak-sokak katledilen yokak insanlara karşı yerine getirmedikimiz görev- lerde saklı değil midir?

Maraş'ta dökülen kanlar yerde kalacak mıdır? Maraş halkı birgün mutlaka konuşacaktır. Ve birgün mutlaka bütün Türkiye halkı, BİZ HALKIZ, YENİ- DEN DOĞARIZ ÖLÜM LERDE DİYE haykır- acaktır.

— S O N —

Verilen kayıplara rağmen halk yenilmemiştir. Zorbalardan hesap sorma sırası Maraş halkındır. Ve onların söyleyeceği daha çok söz var.

ÇOCUK GAZETESİ

KUYRUĞUN ÇEKTIĞİ

Yılanın bir kuyruğu vardır, bir de gövde dediğimiz öbür yanları. Yani ağzının, burnunun, gözlerinin bulundu- ğu bölüm.

Kuyruk, baş kaldırmış: "Ben olmasam sizler ne işe yararsı- nız? Hiç! Sizi ben yürütüyorum, ben davranıyorum da siz ardımdan geliyor- sunuz. Bundan böyle yöneten siz değil, benim " demiş.

BERİKLER KARŞI ÇIKMIŞLAR:

"Olmaz öyle şey.." demişler. "De- liliği bırak! Biz gözü, burun, ağız. Biz olmadık mı, senin kuyrukluğun neye yarar?"

Fakat lâf geçirememişler kuyruğa. Kuyruk baş olmuş. Giderken giderken bir hendeğe düşürmüş berikileri, her yanları kan revan, cılk yara içinde kalmışlar. Acıdan kıvr kıvr kıvranan kuyruk:

"Ben ettim, siz etmeyin. Hadi, beni kurtarın. çekip çıkarın. Benimkisi şaşkınlık, kendini bilmezlikmiş! İnandım.." demiş.

BRECHT ALFABESİ

Resimleyen: Nural BİRDEN

Çocuğun biri, cesur mu cesur Bardağa koydu menekşeleri. İneke ağzını şapırdattı Yedi yuttu hepsini

Bu masal başlarına geçenleri dinle- meyenlere sonlarının ne olacağına örneklik ediyor. Ama baştakilerin her zaman doğruyu, gerçeği, güzeli görüp bildikleri de söylenemez. En iyisi alttakiler üstkileri iyi bir denetlemeli ki yanlış iş yapmaya onlar da.

TV'de BUGÜN	
17.00	HABERLER
17.05	FLİPPER
17.30	ÇOCUK VE ÇAĞI
18.00	KUÇUK EV
18.45	MOZİK
19.10	KAPTAN ONEDIN
19.55	TAŞ DEVRİ
20.30	HABERLER
21.15	BEŞ DAKİKA
21.20	IBİŞ'IN RÜYASI
22.00	MOZİK EĞLENCE
23.00	SAN FRANİSKO SOKAKLARI
23.45	HABERLER